

SLOVENSKI GOSPODAR

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrto leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam po pošti, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopušča do odpovedi. — Deložniki „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo Koroška cesta šte. 5, sprejema naročnine, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petitivste za enkrat 15 vin, za dvakrat 25 vin, za trikrat 35 vin. Za večkratno oglašje primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede tujtja. — Nezaprete reklamacije se poštnine prost.

Kmečka stranka v boju.

Komaj se je rodila, že je postala Slovenska kmečka zveza središče vročega boja. Od vseh strani letijo sovražene kroglice na njo, toda brez sledu in škode se odbijajo na njenem čistem, poštenem plašču.

Zadnji četrtek dne 7. febr. je bil v Mariboru na zelo ozki podlagi sklican zaupni shod, da bi se na njem posvetovalo, kako doseči enotno postopanje pri prihodnjih državnoborskih volitvah. Tudi pristaši „Narodne stranke“, ki nam je na Štajerskem uničila slovo, so prišli ter zahtevali takoj pri prihodnjih volitvah tri do štiri mandate. Navzoči pristaši „Slovenske kmečke zveze“ pa so rekli mladim liberalcem, zastopnikom advokatskih koncipientov in liberalnih učiteljev: „Proč roke od kmečkih okrajev! Tukaj nimate nič iskati!“ In vsled tega se je zaupni shod brezuspešno razšel. Dokazalo se je na shodu samo to, da je liberalna stranka hotela kmečko stranko upreči, naj ji privleče par mandatov, toda kmečka stranka je tako poniževalno terjatev ponosno odklonila. Kmečka stranka ni dekla in ne bo nikoli dekla liberalne stranke. Za to vam naj jamči kmečki ponos in žilava delavnost vseh pristašev kmečke stranke. „Slovenska kmečka zveza“ je takoj po shodu imela odborovo sejo, v kateri je sklenila: Odbor sklene, da „Slovenska kmečka zveza“ postavi za prihodnje državnoborske volitve lastne kandidate ter da se bo pri tem ozirala tudina dosedaj v slogi in miru na narodnem in gospodarskem polju delujoče osebe.

Ta sklep je po celem Spodnjem Štajerskem izval glasno odobravanje, kar nam pričajo množični dopisi in pisma. Vse pozdravlja trenutek, da se je Slovenska kmečka zveza sedaj prva ujunačila ter začela neodvisno od vseh liberalnih in drugih uplivov zares pravo kmečko politiko na narodni in verski podlagi.

Sedaj je treba pristašem kmečke stranke držati najstrožji red. Cepiti in razdvojiti bodo hoteli naše vrste. Toda brez vedenja Slovenske kmečke zveze se naj nič ne zgodi. Ona bo poskrbela, da si bodo volilci lahko prosto in brez kakega uplivanja izbrali kandidate, katerim zaupajo. Pristaši kmečke stranke, držimo sedaj skupaj, držimo red! Ne potrebujemo več liberalnih varuhov, mi hočemo sami iti do zmage!

Kmetje, le vkup, le vkup!

Piše Franc Pišek, župan in veleposestnik v Hotinji vasi.

Viribus unitis!
(Z združenimi močmi!)

Za živinorejo je potrebna dobra in zdrava krma, katera pa v obče primanjkuje, kajti le dobra, zdrava krma je prvi vir k dobičkonosni živinoreji. Kaj nam je tedaj storiti, da na najcenejši način travnike izboljšamo.

Izkušnje nas uče, da nam dobro prevlečeni travniki mnogo več krme dajo, kakor tisti, ki niso bili prevlečeni. Vsa trava kakor tudi druge rastline potrebujejo k razvitju zrak, mokroto in toploto. Seveda pridejo še tudi druge redilne snovi h koreninam, kakor amonijak, ogljenčeva kislina in napravijo zemljo bolj toplo in rodovitno. Tudi deževnica se lažje steka v zemljo, kakor pri trdi nepovlačeni zemlji. Pri vlačanju se vsi krtnjaki poravnajo in hmelj (mah) se uniči. Vlačiti se ne sme pri mokrem vremenu, ker se preveč pohodi in nastanejo velike luknje. Najbolje je, če zemlja ni presuha in ne premokra. Brana naj se priveže na dolgo verigo in to zaradi tega, da se žival ne poškoduje in zobi od brane gredo globokeje v zemljo. Srednja brana okoli 100 klg težka stane okoli 60–70 K in če si trije ali štirje skupno naročijo se že v enem letu izplača. Malo je travnikov, ki bi se dali samo z vodo popraviti, večina jih je treba gnojiti; pa tega v nekaterih

krajih bi skoraj rekel — niti ne poznajo! Napajanje z vodo v jeseni bi ne smel nobeden gospodar opustiti, kateri ima vodo na razpolago; ker jesenski dež prinese iz njiv, gozdov itd. mnogo gnojnih tvarin. Je pozno v jeseni precej suho, se naj noč in dan napaja, in to se naj ponavlja, da že sneg zapade: zimsko napajanje mnogokrat škoduje. Po letu naj se napaja samo ob suši, najbolje zgodaj v jutro ali pa ponoči. Z kompostom gnojiti bi bilo najbolje, pa žali bog, tega večina kmetov ne pozna in nekateri zaradi pomanjkanja delavcev tega nemorejo storiti. Vsi odpadki pri gospodarstvu bi se naj devali na poseben prostor n. pr. pepel, blato iz ribnikov, jarkov, cest in sploh vse, kar na gnojišče ne spada. Ta se v letu do dvakrat prekoplje in v jeseni imamo najboljšo gnojilo za travnike. Kompost (črna zemlja, humus) se pred zimo raztrosi in do spomladi je vse razpadeno, če se z brano povlači, in zelo koristi. Gnojenje z hlevnim gnojem bi seveda bilo še bolje, ker ima vse redilne snovi v sebi, pa tega še za njive primanjkuje. In če ž njim gnojimo, ga v jesen raztrosimo in v spomladi se povlači; kar še ostane n. pr. slama ali listje se na kompost spravi.

Gnojenje z umetnim gnojem. To je že marsikateriga kmeta spravilo v nesrečo in zakaj? Ker je premalo razumel in sestavo umetnega gnoja ni poznal. Navadno se gnojijo travniki pri nas s tomaževo moko in kajnitom, pa navadno s vsakim posebej. To je pa napačno, ker oboje se more že poprej dobro skupaj zmešati in le potem bo za travo ugodno in koristno. Fosforjeva kislina in kalij, katera sta za rastlinstvo najbolj potrebna, povsod največ manjka. Tomaževe žlindre je treba 600–800 klg na 1 ha in ima v sebi 11–23% fosforjeve kisline in razven tega še 35–60% apna. Kajnita je 200–500 klg na 1 ha. Kalija je v 100 klg kajnita približno 12% klg.

Mnogokrat se priporoča iz njiv travnike napraviti; tukaj pa je treba velike previdnosti. Če hočemo imeti dobiček, moramo kupiti primerno travno seme, katero zanesljivo prodaja „Štajerska kmečka družba“ v Gradcu. Za 1 ha se potrebuje 40–50 klg (1klg okoli 1.80 K) tedaj za 1 ha okoli 90 K. Nikoli bi ne smeli le navadni drob sejati, kajti v tistem je do 95% smeti in od take setve ni upati druga kot plevel in škoda.

Skrbimo toraj za travnike, kajti znano je, da pognojeni travnik da polovico več in boljše krmo, in brez dobre krme se živina ne more rediti. Dandanes pa je edina rešitev za kmeta, če more dovolj živine rediti.

Občine naj bi po vseh močeh skrbele za dobre plemenske bike, da bi dotična postava ne bila samo na papirju.

Kako je Stiger kot okrajni načelnik gospodaril?

V.

Spomnimo se še kratko ne ravno dobrega Stigerjevega okrajnega gospodarstva. V šestih letih je po nepotrebnem napravil 80.000 K dolga; naši kmetje so lahko gospodarili z 35% dokladami, so plačevali redne stroške, zraven pa so še plačevali od Nemcev napravljene dolgove in zgradili še dva nova železna mosta. Stiger pa je porabil za redne stroške vse doklade in še zraven 80.000 K dolga! In glejte, priprost kmet zna boljše gospodariti, kot pa „gospod“ Stiger. Stiger je kriv, da se je poljčanskemu mlinarju Tonetu na ljubo po nepotrebnem postavil mal bregič; Stiger je kriv, da je laporska cesta stala toliko denarja (celih 80.000 K in to le 2% Km dolgoti)! Celo prijatelji Stigerjevi so svabili pred takim gospodarstvom, a Stiger ni hotel poposlušati! Stiger je kriv, da se je vpokojil uradnik brez potrebe, da okraj mora vsako leto plačevati po več stotakov po nepotrebnem; Stiger je kriv, da ima hranilnica sedaj dva uradnika, ko bi vendar lahko eden vse opravljal — seveda če je zmožen, kot poprejšnji. Plača drugega uradnika je zavržen denar!

Stiger je kriv, da bo okraj za železnico plačeval vsako leto 4000 K in to za večne čase, kajti vsak otrok, ki ima betvo možganov v glavi, ve, da železnica ne bo nesla.

Stiger hoče delati nove ceste, ki bodo stale okroglih 150.000 K, ki pa bodo v prvi vrsti le mestu koristile.

Stiger da zdaj delati za nove ceste že načrte — zdaj po zimi! Ali ni to nespametno? Znamenja se do spomladi porušijo, tudi izrujejo in ko se bo cesta začela delati, bodo pa znova merili! Seveda, Stiger ima denarja dovolj — namreč okrajnega in tuj denar človek tako lahko izda!

Dobro; pribito in dokazano je, da Stiger in njegovi prijatelji niso dobro gospodarili; da bi se poboljšali, tudi ne moremo upati, ker vemo, da slabi gospodarji nikdar ne postanejo dobri. Kar se Janez ne naučil, tudi Janez ne zna!

Ali je pa mogoče, se slabih gospodarjev otresti? Gotovo; treba je le, da vsi kmečki veleposestniki volijo same kmete v okrajni zastop in nobenega gospoda; kmečkih veleposestnikov je vseh 27; ako vsi pridejo volit in le kmete volijo, tedaj imajo gotovo kmetje v prihodnjem okrajnem zastopu večino; tedaj bodejo kmetje sami lahko varčno gospodarili.

Kmečki veleposestniki! Od vas je odvisno, kako se nam bo godilo! Vinogradi naši so uničeni, žito nima cene, pri živini nas obiskujejo nesreča za nesrečo in kdo ve, če bo cena živine ostala tako visoka, kot je sedaj; obleka, delavci in druge potrebščine so vsaki dan bolj drage. Kako naj potem kmet izhaja? Ali imamo še premalo dolgov, da bi nam jih mestna gospoda nakladala še več? Ali bomo volili zopet tiste mestne gospode, ki ne vejo, kako se nam godi, ki sami denar na lahkem zaslužijo, pa ne vejo, kako trda je nam za njega!

Veleposestniki! Vam se morebiti bolje godi, kot nam malim kmetom; pa vi ste vendar naši tovariši, vi ste tudi kmetje! Zatajaj, kmetje, skupaj! Nobenega meščana in nobenega gospoda ne volite! Meščani držijo skupaj; uradniki so zedinjeni, učitelji se skupno potegujejo za svoje koristi, le kmet bi bil še tako nerazumen, da bi svoje stanovske tovariše zapustil in volil meščane, ki gledajo le na svoje koristi?!

Veleposestniki! ne recite: Stiger ima večino! To ni res! Veleposestnikov-kmetov je več, kot veleposestnikov-gospodov. Stiger ima le večino, ako mu vi kmečki veleposestniki pridete na pomoč in ž njim volite!

Ne recite: Pa nam Stiger cesto dela, pa imamo zaslužek pri okrajnem zastopu, moramo ž njim držati!

To je ravno tako, kakor da bi rekel: Jaz moram s sosedom držati, ker mi je konja kupil za moj denar, ker mi je voz dal popraviti za moj denar, konja in voz pa rabiva oba. Ali bi ne bilo to nespametno. Ti lahko s svojim denarjem sam razpolagaš, kakor hočeš. Tako je tudi pri okraju. Tisto betvo, kar vam Stiger da iz vašega žepa, si tudi sami lahko daste in prišlo vam bo polovico ceneje!

Kako nenasitna je vendar gospoda! Od našega denarja ima največji dobiček, potem pa še kmet pri svojem denarju nobene pravice nima!

Veleposestniki! Tovariši! V vaših rokah je usoda okraja! Bodite z nami; pustite gospodo in ne volite nobenega meščana in tudi nobenega drugega ne, ki je dozdej vlekel z Bistričani. Sami ste dovolj razumni in omikani, da stopite na čelo okraja in prevzamete okrajno gospodarstvo! Proč ž njimi, ki nam delajo nepotrebne dolgove in ne poznajo naše bede!

Slava vam, veleposestniki, ako bodete okraj rešili gospodarjev, kakor so Stiger, Pecolt, Baumann, Versolati in drugi!

Politični ogled.

— Deželni zbor štajerski bo sklican na zopetno zasedanje za dne 25. t. m. Trajalo bo baje do konca marca.

— Na Kranjskem lovijo sedaj liberalci kmete kakor pri nas na Štajerskem. — So pač volitve blizu. Sicer ne gre liberalen gospodič nikdar med kmeta, ampak prezirljivo gleda nanj, imenuje ga kmetavzarja, nerazodno maso itd. Slovenska ljudska stranka še ni postavila kandidatov, zgodi se to komaj dne 28. t. m. Socialni demokratje sicer postavljajo kandidate, a nikjer nimajo upanja, da bi zmagali.

— Koroški Slovenci še niso imenovali kandidata za pliberški-dobrolski-kapeljski-borovljski okraj.

Socialni demokratje so za ta okraj določili Etbina Kristana. Nemci bodo baje podpirali socialdemokrata rajši, nego da bi pripustili, da zmaga Slovenec. Nemeč je pač velik v svojem sovraštvu.

— **Krščansko-socijalna stranka na Tirolskem** je imela dne 10. t. m. v Inomostu shod, na katerem je sklenila prirediti po vseh okrajih dežele ljudske shode. — Povsod se gibljejo katoliški kmetje, zato tudi naši kmetje ne smejo držati roke križem.

— **Zmaga katoličanov na Nemškem.** Po dokončanih ožjih volitvah se je pokazalo, kako velikanski uspeh so dosegli katoličani. Katoličani so dobili 105 poslancev, prej so jih imeli 99. Poljaki imajo sedaj 20 poslancev, prej so jih imeli 16. Socijalni demokratje so izgubili 35 poslancev, tako da jih imajo sedaj samo 43. Katoličani so toraj pridobili 6 poslancev in Poljaki 4, kljub zagrizeni agitaciji nasprotnikov vere in Slovanov. Katoliški slovenski kmetje, posnemajmo pri bližajočih se državnoborskih volitvah nemške katolike!

— **Častna beseda nemškega poslanca.** Svobodni vsenemci so te dni trdili po svojih listih, da piše poslanec Stein za Schönererjevo glasilo „Ascher Nachrichten“ sam o svoji osebi članke, v katerih samega sebe hvali. Stein je na nekem volilnem shodu v Ašu s svojo častno besedo izjavil, da on še nikoli nobene stvari ni pisal za „Ascher Nachrichten.“ Sedaj pa objavljajo „Ascher Nachrichten“, da imajo v uredništvu spravljen rokopis Steinov. Torej se je dični Stein pod častno besedo zlagal. To je isti Stein, ki je na tak nesramen način blatil poslanca dr. Ploja!

— **V Bolgariji vre.** Razmere v Bolgariji že dolgo niso take, kakor se splošno misli. Revolucionarji dobivajo vedno več privrženec, na čelu tega gibanja stopa zlasti akademična mladina. Na čelu vlade, kot zvesti podaniki nemškega kneza Ferdinanda, stoje ljudje, ki so najhujše razkrinkani, proti katerim se je dvignilo nešteto narodnih ugovorov, žal brez uspeha. Da pelje taka vlada do odprtega upora, je naravno. Za nas Jugoslovane je le v korist, če se Bolgarska otrese svojega nemškega kneza kakor vpliva vseh drugih držav, ki delajo zahrbtno pri knezu in vladi v svojo korist in škodo jugoslovanski osamosvojitvi.

— **Boj proti katoličanom na Francoskem.** Francoska vlada je sprevidela, da je šla predaleč s svojim slepim in strastnim zasledovanjem katoličanov. Za to skuša sedaj na vse mogoče zvijačne načine doseči žnjimi neko sporazumljenje.

— **Volitev v Rusiji.** Pri volitvah mož za dugo (v državni zbor) so zmagale opozicijske stranke. Dozdaj je izvoljenih 3643 volilnih mož. Med temi je 926 monarhistov, potem je 601 zmernih, 1370 članov leve (opozicija), 294 kadetov, 285 brezbarvnih. O 107 volilnih mož se še ne ve, kakšnega mišljenja so. Brezbarvne treba po izkušnjah prve dume šteti k opozicijskalcem. Volitve poslancev za dugo se bodo vršile 19. t. m. V Peterburgu so socijalni demokratje s socijalnimi revolucionarji sklenili volilni kompromis. Socijalni demokratje bodo v mestih, kjer je nevarnost, da proderejo nazadnjaki, glasovali za kadete.

— **Zopet vojska?** Med Japonsko in Severoameriškimi zjedinjenimi državami je nastalo zelo napeto razmerje. V Kaliforniji so tamošnje oblasti izključile japonske otroke iz ljudskih šol, za kar se je seveda zavzela japonska vlada. Ker se ameriške oblasti nočejo udati, zato pišejo ameriški listi, da bo prišlo med obema državama do vojske. Japoncem se že tudi cedijo sline po filipinskih otokih v Tihem oceanu, ki so last zjedinjenim državam.

— **Vojska.** Med srednjeameriškimi ljudovladama Honduras in Nicaragua je nastal hud razpor, ki bo bržkone povzročil med obema državama vojsko.

Razne novice.

* **Zaupni shod v Mariboru.** „Domovina“ pravi, da je dr. Korošec povabil za dne 10. t. m. može iz slovenskega Štajerja na zaupni shod. To je neresnica! Ampak povabilo jih je „Slovensko društvo“ v Mariboru in sicer vsled sklepa vseh državnih in deželnih slovenskih poslancev.

* **Za dijaško kuhinjo v Mariboru** so darovali sledeči p. n. dobrotniki in dobrotnice: Močnik F., kaplan, 6 K; sestanek pri č. g. dekanu v Rogatu 13 K; na gostiji Horvat-Pirker nabrala Jerica Zemljčič 7 K 20 v; Dr. Barle, notar, 20 K. Vsem dobrotnikom in dobrotnicam prisrčni „Bog plati!“

* **Novo postavo za pse** nameravajo vpeljati na Štajerskem. Po tej bo moral imeti tudi vsak pes na deželi marko in biti natančno zaznamovan v posebnih registrih tiste občine, pod katero spada njegov gospodar. S tem mislijo preprečiti nevarne pasje bolezni, ker bo lažje nadzorovati pse. Pasji davek naj bi znašal po deželi eno krono.

* **Tržne cene.** Položaj na svetovnem trgu je ostal neizpremenjen. Vreme jako ovira promet. Ogrski veletrgovci zadržujejo svoje zaloge, ker čakajo, kako bodo preživeli setve. Lanska bogata letina pa še vedno drži cene neizpremenjene. Pšenica je ostala neizpremenjena, in samo na ameriškem trgu so se zvišale cene. Istotako je ostala rž. Oves poskuša doseči višje cene in ako se mu posreči dobiti nekoliko vinarjev, pa to zopet izgubi. Turšica je zgubila nekoliko na svojem pro-

metu. Moka se množi v zalogah mlinov, ker je premalo odjemalcev in ker je promet vsled vremena otežkočen. Otrobi se živahno zahtevajo in so jako stalno v ceni, a zaloge so nezadostne.

* **O šoli.** „Domovina“ ima v 15. številki drugi članek o šoli in sicer priporoča ondi poludnevni šolski obisk na kmetih ter pravi, da imenitni pedagogi spoznajo, da je popoldanski pouk malo vreden in da skušeni zdravniki trdijo, da je otroškemu zdravju škodljiv. Kedaj smo že kmetje zahtevali poludnevno šolo; tudi v „Slov. Gospodarju“ smo v tem smislu svoje opravilne zahteve priporočali, a „Slov. Gospodar“ se je bal očitavanja, da hoče izobrazbo ljudstva zatirati i. t. d. No, sedaj je stališče drugačno. Telesno razvijanje otrok bi dokaj pridobilo s poludnevno šolo, otroci bi radi tega v svojem napredku ne zaostali, pa bi tudi toliko nerodnosti ne uganjali v dolgem prostem času do 1. popoldne. Za nekaj časa bi tudi šolski prostori zadostovali in kmet bi imel vsaj nekaj ur varuha ali pastirja doma. Kedo se temu protivi? Deželni šol. svet in tisti učitelji, koji se za četrtik boje! Ako bodo kmetje sedaj združeni pri tej zahtevi vztrajali, morala se bo zahteva vpoštevati, zlasti ker pedagogi in zdravniki to odobravajo. Samo predelajte nam za kmečke šole učni načrt tako, da bo poleg drugih predmetov posebno in v prvi vrsti za vaje v branju, pisanju in računanju dovolj ur odkazanih.

* **Dijaška kuhinja v Ptuj.** Prvi tečaj šolskega leta 1906-7 so darovali za to kuhinjo: Prof. Gomilšak v Trstu volil 50 K; ormoška posojilnica 30 K, posojilnica v Makolah 30 K, posojilnica v Ljutomeru 10 K; iz Ptujke gospodje: notar Bratkovič 6 K, odvetnik dr. Brumen 10 K, prof. Cilenšek 6 K, prošt Fleck 10 K, trgovec Havelka 5 K, odvetnik dr. Horvaf 20 K, poštni asistent Hrovatin 5 K, kaplan Jager 2 K, komerc. svetnik Jurca 5 K, odvetnik dr. Jurtela 20 K, prof. Kolarič 10 K, prof. Komljanec 5 K, kaplan Kropivšek 8 K, gđena Luknar 5 K, odv. uradnik Pinterič 5 K, vikar Pšunder 5 K, o. Selinšek 5 K, trgovec Senčar 4 K, zastopnik „Slavije“ Slavinec 2 K, naddavkar Stepic 10 K, dr. Stuhec 5 K, davkar Toplak 5 K, gvardijan Vavpotič 6 K, profesor Zelenik 20 K, o. Žirovnik 2 K; nadalje Kolarič Iv., posestnik v Krčevini 1 K, Koser Fr., poštar v Juršineh 2 K, Lendovšek, župnik v Makolah 5 K, Meško Fr., župnik pri Mariji na Zili 4 K, dr. Schmirmaul, zdravnik v Rajhenburgu 10 K, Toman Jan., župnik na Hajdinu 5 K; razven tega posestnika Kanceler in Osojnik nekaj krompirja in posestnik Pihlar fižola in repe. Odbor „Dijaške kuhinje“ s zahvaljuje vsem gosp. podpornikom in prosi, da se je tudi drugi tečaj blagohotno spominjajo.

* **V kateri skupini voli južna železnica v okrajnem zastopu?** Dosedaj se je opetovano zgodilo, da je južna železnica pri volitvah v okrajne zastope volila v skupini veleposestnikov kot veleposestnik, v brežiškem okrajnem zastopu je l. 1903 celo odločil njen glas v prid nemškutarske stranke. Tudi leta 1906 jo je okrajno glavarstvo v Brežicah vpisalo v volilni imenik veleposestnikov, toda črtalo se jo je vsled reklamacije slovenske stranke. Uvaževalo se je, da sestava okrajnih zastopov sloni na zastopstvu interesov in da je južna železnica veleindustrijalec, ne pa veleposestnik; zato more svoje interese le v skupini veleindustrijalcev zastopati. Ta reklamacija je stala dokaj boja z bivšim okrajnim glavarjem pl. Vistarini, kateremu izprva nikakor ni šlo v glavo, da južna železnica ni veleposestnik, četudi plačuje nad 120 K zemljiškega davka. Povsod, kjer južna železnica voli še v veleposestvu, mora je slovenska stranka iz liste reklamirati. Razun tega je zadnji čas, da naši poslanci enkrat odločno zaropotajo na merodajnem mestu, ker se južna železnica udeležuje celo občinskih volitev v prid vsenemške in nemškutarske stranke.

* **Hmeljska postava in dr. Korošec.** Zopet je prišel čas, ko ne mine dan, da bi dr. Korošec ne bil napadan ali v „Narodnem listu“ ali „Narodu“ ali „Domovini“ ali „Mladoslavencu“ ali pa v „Štajercu“. Sedaj mečejo kamenje vanj zaradi hmeljske postave, in na liberalnem shodu v Žalcu dne 10. t. m. je frčalo napadov nanj zaradi te postave. Kaj določa ta postava? Da se sme hmelj prodajati brez imena kraja, kjer je zrastel, ali pa z imenom kraja, toda to ime mora biti resnično. Savinjski hmelj se torej ne bo smel več prodajati kot češki žatečki hmelj, ampak pod imenom savinjskih ali štajerskih ali avstrijskih hmelj. Toda mešati se bo še smel s češkim hmeljem, in za ta slučaj ni v postavi zabranjeno, da bi se ne smel prodajati kot češki hmelj. Vrhutega se je še doseglo, da se bo smel savinjski hmelj še za dobo pet let prodajati pod svojim dosedanjim imenom, torej kot češki hmelj. In zdaj vstajajo liberalci ter pravijo, dr. Korošec je kriv, da se je sklenila ta postava. Oglejmo si to krivdo! Dr. Korošec je takoj, ko je bil izvoljen, šel k ministrskemu predsedniku Boku, ki ima posestva v Savinjski dolini, ter ga prosil, da varuje koristi savinjskih hmeljarjev. Prosil je tudi dr. Ploja in Robiča, ki sta bila v narodno-gospodarskem odseku, kjer se je ta postava delala — dr. Korošec ni bil ud tega odseka, ker še je bil sploh komaj lani izvoljen v zbornico — naj onemogočita postavo, naj zavlečeta celo stvar. In dr. Ploj in Robič sta res dolgo časa zavlačevala to postavo s tem, da nista šla k seji ter tudi druge pregovorila, naj ne gredo. Vsled tega so bile seje nesklepčne. Zdaj so začeli češki hmeljarji se poga-

jati s poljskimi poslanci in doseglo se je sporazumljenje. Sad tega sporazumljenja je sedanja hmeljska postava. Ker so sedaj poljski poslanci prihajali k sejam, jih dr. Ploj in Robič nista mogla več onemogočiti, ampak skrbela sta, da so se dosegle ugodnosti za naš hmelj. V zbornici sami zadrževati odsekov predlog, pa bi bila velika neumnost in v kvar našim hmeljarjem. Vlada je namreč med tem položila na mizo zbornice tudi postavo o nečistem tekmovalstvu. Po tej postavi se sme prodajati vsak izdelek le z istinitim naslovom. Te postavne ne bi bilo mogoče zabraniti na noben način. Ko bi se torej sprejela postava o nečisti konkurenci prej nego hmeljska postava, podvrženo bi bilo kupčevanje s hmeljem tej postavi o konkurenci. Sedanja hmeljska postava se je torej morala hitro sprejeti, ker so v njej za naše hmeljarje vendar le nasproti konkurenčni postavi ugodnejša določila. Kajti če stori hmeljarsko društvo svojo dolžnost, stopi pravzaprav v dejstvu za savinjski hmelj postava še le čez pet let v veljavo, in zmiraj še je dovoljeno mešanje savinjskega in češkega hmelja, ki se lahko prodaja kot „češki hmelj.“ Slovenski poslanci, in posebej dr. Korošec in dr. Vovšek, bi torej delali proti hmeljarjem, ako bi pri teh razmerah nastopili proti hmeljski postavi! To je resnica! Kar liberalci govore, je zavijanje resnice, da bi se begali ljudje in nahujskali proti dr. Korošcu. Neovrženo ostane tudi, da so poslanci trikrat, ponovi trikrat pisali v Žalec po informacije, a jih niso dobili. Če ima torej kdo kako krivdo, imajo jo liberalni žalčani, predvsem nadučitelj Petriček, ki sestavlja tudi zelo površno poročilo o hmeljarskem društvu. Ta poročila so tako pomanjkljiva, posebno glede podatkov, da se mora vsakdo čuditi taki pomankljivosti, posebno če jih primerjamo s poročili n. p. nemškega hmeljarskega društva, koje sestavljajo kmetje. Prave krivce se torej naj prime, poslanci pa v tej stvari gotovo ne zaslužijo nobene graje. Kdor resnico verjame, za tega bodo zadostovale te vrste.

* **Dosledni politiki.** Liberalna Narodna stranka hoče biti posebno narodna, to že kaže njen naslov. Na drugi strani pa agitira za nemški pouk kakor nemškutarska štajerčijanska stranka. Liberalna Narodna stranka je razbila štajersko slogo, ker ni hotela več s katoliško strujo sodelovati. Sedaj ob volitvah hoče zopet slogo, da bi katoliški kmetje pomagali par liberalcem na konja. Ali je to dosledna politika? Ne, to je politično komedianstvo! Za to se je začelo že mnogim možem, ki so bili skraja njeni pristaši, gabitati ta „politika“ in obračajo stranki hrbet. Ravno v zadnjih dneh smo doživeli par takih spreobrnjenj!

* **Celjska „Domovina“** trdi z ozirom na shod dne 7. t. m., da je „Slovenski Gospodar“ imel o zaupnem shodu pripravljeno notico, predno se je ta še vršil, ter škodoželjno vslikne: „Ti pa znajo!“ To se mora razumeti tako, kakor da bi mi pisali že o rečeh, predno so se še vršile, da si toraj izmišljujemo. Notica, katero „Domovina“ misli, je prva notica med „Raznimi novicami“ v zadnji številki in vsakdo, kdor jo prečita, spozna, da to ni poročilo o dovršenem shodu, ampak notica o shodu, ki se ima še vršiti. To je tudi ista notica, ki so jo liberalci s pomočjo nepoštenosti in tatvine dobili med shodom v svoje roke. „Domovina“ pravi, da je notica vzbudila na shodu razočaranje. Mogoče, toda pri pristaših Kmečke stranke gotove ne!

* **Kdo je nespravljiv?** Vsakemu je znano, da se je najprej ustanovila liberalna Narodna stranka na Štajerskem, in še le potem so se organizirali katoliško-narodni kmetje v „Slovensko kmečko zvezo.“ Prej pa je bila sloga med štajerskimi Slovenci. Razbila toraj te sloge ni Kmečka zveza, ampak liberalna stranka. Pripisujemo toliko razsodnosti liberalcem, da vsaj to uvidijo in zapopadejo. Vsled teh razmer se moramo le čuditi, da je dr. Kukovec na shodu v Žalcu dne 10. febr. točil solze o „nespravljivem“ postopanju Kmečke zveze, ker je v vseh kmečkih in mestnih volilnih okrajih odklonila „sodelovanje“ z Narodno stranko! Nar. stranka bo vodila, in Kmečka zveza naj „sodeluje“, tako želi dr. Kukovec in sedaj je hud, da Kmečka zveza tega noče, da je tako „nespravljiva!“ „Nespravljiva“ je, ker izjavlja, da kmetje politično ne bodo sodelovali z odvetniškim kandidatom dr. Kukovcem in njegovo liberalno-učiteljsko stranko. Hučuje se dr. Kukovec nadalje, da so katoliško-narodni politiki odbili tudi „sodelovanje“ v mestnih skupinah, in pravi, da bi le „složno“ postopanje pridobilo Slovencem lepo število glasov. Res je to, toda vprašamo, kdo je razbil to slogo? Ali ne ravno dr. Kukovec?

* **„Domovina“ — proti kmetu.** V zadnji petkovi izdaji skuša celjska „Domovina“ dokazati, da škodi našim kmetom, če se zaprejo meje kmečkim pridelkom in se na ta način zvišajo njih cene. Pravi, da naši srednji kmetje ne prodajo na leto več kakor 3 do 4 glave in da jim je torej pač vseeno, če je cena živini višja ali nižja, ker je pri posameznem dobiček malenkosten. V zadnji številki našega lista dokazuje posestnik Pišek v prvem članku, da bi kmet moral prodati živino v svojo škodo, če bi se količkej cena živine znižala. Celjska „Domovina“ se je torej postavila na popolnoma protikmečko stališče. Niti teh borih krajarjev ne privošči našemu kmetu, nasprotno želi celo, da bi kmet naj prodajal živino v svojo lastno škodo. Tako more pisati le najhujši sovražnik kmeta.

* **Napad na predsednika „Slov. kmečke zveze.“** V „Narodnem listu“ števil. 5 se je obregnil

nek dopisnik ob moje delovanje. Iz njegovega spisa gleda neprikrito osebno sovraštvo in strankarska strast. Zgrešil je pot resnice, za to mu odgovarjam. Predbaciva mi, da se imenujem kot neodvisen kmečki poslanec; tega nisem nikdar mislil, manj še rekel, torej to je laž! Odvisen sem od Boga in od poštenih ljudi, od dopisnika bi res ne bil rad odvisen, pa tudi nisem! Nadalje laže, da je g. c. kr. okrajni glavar mariborski mene za svojega sluga naprosil. Ta misel se je rodila v dopisnikovih razglatih možganih, potem pa je menil, da je že res. Dopisniku odkrito povem, da on ne doseže niti stotinke jednakega zaupanja in spoštovanja pri slovenskem ljudstvu, kakor ga zasluženost uživa g. okrajni glavar. Pravi mi tudi, da se zelo potegujem za naklonjenost g. okr. glavarja; tudi to ni res, storim le to, kar mi dostojnost velevala. Menda bi naj vsakega brez povoda napadal po njegovem receptu? Kaj pa slovensko narodnost zadeva, sem res mnenja, da taista s tem rešena ne bo, ako se vrne dvojezična tiskovina na pol slovensko, pol nemško izpolnjena. Komur je resno mar, da se ohrani slovenski rod, ta naj se trudi za to, da se ustvarijo pogoji za naš gospodarski obstanek, da si zatirani kmet ohrani priljubljeni mu dom ter pride tudi on do ugodnejših življenjskih razmer, potem se dvigne tudi njemu narodni ponos. A najmanj je upati tega uspeha od medsebojnih časnikarskih napadov med Slovenci. O tem naj razmišlja napadalec, z uspešnim delom za blagor kmeta pa naj dokaže, da ni narodnjak samo na papirju. Jan. Roškar, kmet.

Mariborski okraj.

m Vsem volilcem slov.-bistriškega okraja na znanje, da so volitve v okrajni zastop razpisane, in volijo veleposestniki 19. svečana, in volilci kmečkih občin na 23. svečana t. l. Volilci se naj vsakokrat najpozneje do 9. ure zberejo v Narodnem domu pri Petru. Vsak naj prinese legitimacijo seboj, in se ne da na nobeden način begati, ker zmaga je naša.

V več veleposestnikov.

m „Kmečka zveza“ ima volilno zborovanje dne 17. februarja 1907 ob 3. popoldne v gostilni gospoda Petra Novaka v Slov. Bistrici. Govorilo se bode: 1. Kmetje morajo skupaj držati. 2. Nova volilna pravica. 3. Nepotrebni dolgovi okrajnega zastopa. 4. Predlogi. Odbor „Kmečke zveze.“

m Umrla je v Mariboru v ponedeljek pretečenega tedna vrla narodnjakinja gospodičina Marija Ribič, doma v Voličini pri Sv. Rupertu. Naj ji bo zemljica lahka!

m Pobrežje pri Mariboru. K članku v predzadnji številki „Slov. Gosp.“ bilo bi še pripomniti, da se je baje omenilo na občem zboru nemškega šulferajna v gostilni posili-nemca Rojko-ta, da naš šulferajn ni politično društvo; pa slišati tako nerresno, je bilo dovoljeno samo tistim, ki plačajo vsaj 2 kroni udine na leto. Loviti-slovenske otroke, jih ponemčiti — (kaj se pravi to, glej zadnjo in predzadnjo številko „Slov. Gosp.“) za Boga milega — ali to ni politika!? Pač se nam morajo smejati Nemci, če jim verjamemo take stvari. Z resnico si ne upajo na dan! „Pa Slovenci so verno ljudstvo“ si mislijo ti lesjaki, ti zlobni krvniki, ti nevedne izdajce. Podpirati ubogo deco, — da, kako lepo je in hvalevredno tako početje, če se izvršuje s čistim srcem! Ali pri nas v Pobrežju se dozdeva človeku, da je to le pitanje živine, da se hitreje izredi mastna pečenka, ki mora pač grozno dišati Nemcem. Na tak način razširjajo Nemci le mejo svojo, ki jim ni nikdar dovolj prostorna; pa naj reče še kdo, da to ni politično! Če tudi bi ne bilo drugih dokazov za to — pa jih ima shranjene zgodovina! Že sam ponosni Gradec priča tako živo, da so ga krstili Slovenci; tu ne pomaga noben ugovor, če tudi ga imenujejo „Graz“, „Graez“ ali še drugače; od tam torej in še od marsikod so nas porinili. Prav lahko verjetno; treba je poznati samo delovanje nemškega šulferajna. Kedaj je pa še storil kak tak Nemeec Slovencem kaj dobrega, ne da bi imel pri tem sam največji dobiček!? Hočemo li res prepustiti Nemcem za par sladkorčkov našo najsvetejšo posest, našo narodno zavest. Obče znana je basen, kako se je lisica rogala zaslepljenemu krokarju potem, ko je pognala sir v svoj nikdar siti želodec. Kak lep nauk! Ni ga prosila za sir, o tem je previdno molčala, — lesica je hvalila le krasno petje krokarjevo. Lesicam torej ni verjeti, tudi lesjakom ne, če tudi imajo polna usta hvale in obetajo sedma nebesa. Ko bo Pobrežje enkrat nemško — po tem ne bo več onih iškarjotskih grošov iz Berlina; takrat jih bodo pošiljali v — Zerkovce in Dugoše. Sedaj še pa imajo opravka z nami! Pobrežje še ni nemško; to lahko potrdi računski preglednik šulferajnski, trgovec Marko, ki pravi, da ne more delati „kšefta“, če ima takega komija, ki ne zna slovenski; in vendar se drzne tak človek — sin slovenskih starišev — „pomagati“ pri nemškem šulferajnu! Da — taki so! Takim gospodom bi bilo dobro, jasli malo više privezati!

m Stanovsko pri Poljčanah. Posestnika Ant. Grosek, ki se je oženil 4. t. m. s posestniško hčerko Ano Verhovšek, je v noči na 19. m. m. zbudil iz spanja strahoviti pok in istočasno ga je neka nevidna moč vrgla iz postelje. Komaj je kmet vstal,

že je bila cela postelj v plamenu. Grosek je iskal vzrok tega poka in je našel, da je šla od okna, pri katerem je bil okvir prevrtan, pod njegovo postelj netilna nit, s katero je vžgal zločinec smodnik, katerega je skril pod postelj. Orožniki so zaprli nekega dninarja, ker sumijo, da je on storilec.

m Fram. Soboto je bila pri nas veselica bralnega društva. Domači in tuji dijaki so prav dobro vprizorili burko „Trije tički“. Najlepše pa je bilo petje dijakov, skoro samih osmošolcev iz Maribora. Čast jim! Nedeljo po več. pa sta nam priredili mladeniška in dekliška družba v Aninem dvoru najprijetnejšo zabavo. Fantje so igrali šaloigri „Kmet in fotograf“ in „Krčmar pri zvitem rogu“. Vsi so nastopili še prvokrat na odru, zato smo bili tem bolj radovedni, kako se bodo držali. In prav dobro so jo pogodili, od srca smo se smejali in h koncu burno pohvalili naše ljube mladeniče. Dekleta pa so nam bile že naše stare in ljube znanke na odru. Predstavljale so „Kukavico“. To jim je šel jeziček gladko in glasno, in sukale so se Vam na odru, kakor bi bilo igranje njih vsakdanje opravilo. Igralci pa tudi lahko veselo igrajo, če vidijo pred seboj glavo pri glavi, če vidijo toliko množico, ki jih rada posluša. Dekleta so imele še eno igro pripravljeno, pa ni bilo več časa; bodo jo pa drugokrat predstavljale. O kako veselo je, ako mladina kaže veselje za kaj lepšega, višjega, ne pa za krčme in ponočevanje. Pri takih igrah si naša mladež lahko mnogo pridobi. Vadi se brez strahu nastopati pred občinstvom, vežba se v pravilni slovenščini, uri si spomin, blaži si srce, prosti čas dobro porabi, razveseljuje se v dobri družbi in mnogo greha se tako obvaruje. Fantje, dekleta! To je bil začetek, sedaj pa neustrašeno naprej na poti omike in izobrazbe, da se bo tudi o nas opravljeno reklo: Mi gremo naprej, mi mladi! — F. Č. je že petkrat vrnil „Narodni list“, a kljub temu še mu ga pošiljajo. Najbolje je, ako na pošti ne vzamete takega lista, bo ga pošta sama morala vrniti. „Slov. Gospodar“ pa prihaja v našo župnijo okoli 60. — Kakor smo slišali, dobi naša cerkev veliki zvon. Vsi farani bomo radi podpirali to podjetje, ker cerkev je tako lepa, zvonenje pa tako slabo.

m Devica Marija v Puščavi. Tukajšnje kat. delav. društvo je priredilo dne 3. svečana poučni shod pri g. Eiholcerju. Kot govornik je nastopil poslanec S. k. s. z. za Štajersko g. Markošek ter nam razložil krščansko-socialno delavski program. Domači pevski zbor nam je na to priredil še par prijetnih trenotkov. — Liberalni „Narodni list“ se tudi nam po židovsko vsiljuje. Še le ko smo mu pošteno povedali, da se za njegove čenče pri nas nihče ne zmeni, ga ni bilo več.

m Sv. Benedikt v Slov. gor. Poročil se je dne 30. m. m. naš vrl voditelj „Mladeniške zveze“ France Caf z kmečko deklico Treziko Merčnik. Bila sta tudi oba uda „Marijine družbe.“ Zatorej njima kličemo: Bog vaju živi mnoga leta v sreči in zadovoljnosti. — Umrla je 2. t. m. nagle smrti pridna žena Jula Kranner, kmetica v Ihovi, stara komaj 35 let. Rajna je bila na svečnico še pri sveti maši, zvečer ob 7. jo je zadela kap in bila je takoj mrtva. Kako priljubljena je bila Jula pri ljudeh, je kazal njen množevilen pogreb, bila je zavoljo njenih radodarnih rok daleč na okrog znana. Zapusča moža in 3 neodrasle otroke. N. v. m. p.!

m Črešnjevce. Dne 18. februarja 1907 vršijo se volitve za občino Vrhloga, ki je še edina podpora Štogerjevi nemškutarski stranki v črešnjevski župniji. Občna želja je, da bi se ta občina preselila v slovenske narodne roke in dobila slovenskega župana, ne pa Štogerjevega kimovca. Občina Vrhloga ima veliko vrlih mož, ki se zavedajo, da jih je rodila slovenska mati. Može, vzdramite se, volite vrle može in pometite nemškutarske kimovce ven iz odbora. Naj nihče omenjenega dne t. j. 18. februarja doma ne ostane, in naj stori vsak svojo dolžnost. Živel v vrhloško občino, novi odborniki in novi župan! — Novo okrajno cesto imamo dosedaj že izneljano od glavne cesarske ceste do sušilnice na Črešnjevce. Kako pa pojde naprej, se ne ve. Cepijo se v tri stranke. Prva: od sušilnice mimo šole, Škudniga. Druga: od sušilnice mimo cerkve, g. Kapuna, Korena, na Vrhlogo. Tretja: od sušilnice do cerkve čez Kresnikov vrt mimo Škudniga na Vrhlogo. Vsaki dan se meri v največji zimi. Da to dosti stane občino, je samo ob sebi omevno. Ne gre nam pa v glavo, da so sedaj nekateri za to, da gre cesta pred njihovim nosom, ko so prej bili nasprotni. Čudno se pa nam le mora zdeti, da tisti, ki vedno le pridiguje „kmetje, držimo vkup“, gleda le bolj za se, kakor pa da bi cela vas imela dobiček od nove ceste. Očka Štoger pogostoma k nam zahajajo, in se potegujejo za naše ceste. Mi vemo pa vsi dobro, kaj je njihov namen. Volitve v okrajni zastop se vršijo ta mesec za vrhloško občino pa tudi, zato se vselej pred volitvami prav pridno ceste merijo, ali z drugo besedo: oves se konjičku kaže, da gre lažje in rajše za menoj. — Poročil se je 4. t. m. vrl mladenič A. R a j h z hčerko spoštovane obitelji — Franco Koren. Pri tej priliki je nabral g. Kapun 8 K za družbo sv. Cirila in Metoda. Da pa boste vedli, kako so črešnjevski mladeniči narodni in navdušeni za narodno reč, vam povem, g. urednik, da so tudi pri veselici ščipalskega kluba darovali družbi sv. Cirila in Metoda 5 K. Bodi jim prisrčna zahvala! Mladeniči, le na delo. Ustanovili bomo tudi izobraževalno društvo.

m Slivnica pri Mariboru. Posestnik slivniške grajščine, grof Schönborn, je dal 10. febr. t. l. pri cerkvi razglasiti, da dovoli kmetom streljati zajce,

vsakemu na svojem zemljišču, dokler bo on lastnik lova. Posestniki, zlasti oni na polju, so mu za to velikodušno dovoljenje hvaležni.

m Iz Slov. Bistrice. Kakor se čuje, bode v nedeljo 17. t. m. ob 3/3 zborovala „Kmečka zveza“ v Slov. Bistrici v gostilni g. Petra Novaka. Kmetje, to je naše društvo, torej vsi na shod! Na tisoče učiteljev je na Svečnico zahtevalo zboljšanje plače in vlada njim bode gotovo ugodila! Boji se jih, ker skupaj držijo in nastopajo! Kmetje, če hočemo, da se bo bala tudi nas vlada in začela premišljevat, da je treba tudi kmetu pomagati — mora tudi nas na tisoče priti na zborovanje. Ako bodo zvedli v Gradcu in na Dunaju, da nas na zborovanju na tisoče in tisoče kliče za pomoč — in to po celem Slovenskem — potem se bodo začeli še le ozirati tudi na nas. Dozdaj smo kmetje spali; mirno smo sedeli za pečjo, zato pa se vlada ni brigala za nas! Zatorej, kmetje, v nedeljo k „Petru“ na zborovanje; povzdignimo svoj glas, vpijmo glasno, da slišijo naše zahteve! Ktero otrok najbolj kriči, da je lačno, tistemu mati največ da; tako tudi pri nas v Avstriji le tisti največ dobijo, ki najbolj kričijo, da se njim hudo godi! Torej, kmetje, na dan, na zborovanje! Trosijo se vesti, da bo naše zborovanje pri g. Krulcu v Slov. Bistrici; pa to ni res! Kmetje bomo prišli skupaj v Narodnem domu pri g. Petru Novaku. Tam zboruje „Kmečka zveza“; ne dajte se motiti! Mestno gospodo in učitelje pa, ki ne čutijo z nami, pustimo pri miru. Naj sami zborujejo, kjer hočejo.!

m Slovenjbistriški kolodvor. V nedeljo 10. t. m. nas je predramil velikanski ogenj zvečer ob kakih šestih na kolodvoru Slov. Bistrice. Goreti je začelo v kuhinji, odtod se je ogenj razširil v podstrešje. Gorelo je tako naglo in močno, da je vse zgorelo in ostalo samo zidovje. Prihitela je na pomoč požarna bramba iz Slov. Bistrice in Maribora. Tudi c. kr. žendarmenija je bila kmalu na mestu. Rešil se je komaj neki uradnik, ki bi bil gotovo zgorel, če bi ga ne bili ob pravem času pogrešali.

m Sv. Jakob v Slov. gor. Izobraževalno društvo je imelo zadnjo nedeljo veselico s petjem, predavanji in dvema šaljivima igrama, ki sta se izborni igrali. Kot odposlanec S. k. s. z. je spregovoril par navduševalnih besed g. dr. Kovačič. Pozdrav šentiljskih mladeničev je prinesel mladenič Z e b o t.

m Tinje. Čujte in strmite! V naši hribovski vasi priredilo je „Bralno društvo“ veselico, kakoršne še ni bilo kedaj v sicer starodavnem Tinju. Vprizorili sta se v šoli dve šaljivi igri: „Krčmar pri zvitem rogu“ in „Fotograf.“ Domači diletantje igrali so tako izborno, da se je ljudstvo kar zvijalo od smeha. Najbolje je igral Jernej Verdeljak. Ta mladenič je tudi izvežbal pevce. Ni se vstrašil nobenega truda in je znal vse ovire spretno odstraniti. On ima torej največjo zaslugo, da se je veselica tako lepo izvršila. Pa tudi mladenič Martin Dušej je nepričakovano dobro rešil svojo ulogo. Za srečolov so lepe dobitke darovali: g. Alojz Pinter, Ant. Krautsdorfer in Straßhüttl, trgovci v Slov. Bistrici, in domači gospod župnik. Pa tudi drugi domači dobrotniki so radovoljno prinesli svoje darove, tako da smo samo eno „jagnje“ kot glavni dobiček kupili. — Ker so mladeniči Verdeljak, Franc Očko in Dušej brezplačno gledališčni oder prav okusno pripravili, je bilo mogoče, da je veselica bralnemu društvu donesla 56 K dobička, kar bo jako dobro došlo za pomnoženje društvene knjižice. Vodstvo bralnega društva se prav iskreno zahvaljuje vsem dobrotnikom, ki so k prireditvi te izredno lepe veselice blagodušno kaj pripomogli!

J. T.

m Sv. Ana na Krembergu. Veselica tukajšnjega bralnega društva dne 3. svečana privabila je precej občinstva, domačega kakor tudi od sosednega Sv. Benedikta. Uloge so bile porazdeljene med večino žele vavene igralce, a tudi prvinci so prav dobro rešili svojo ulogo. Igra „Sv. Cita“ je izvalila marsikateremu gledalcu solze v oči. Ravno tako zanimiva je bila igra „Krčmar pri zvitem rogu.“ Vsem igralcem se je brala marljivost iz njihovih prednašanj in ponašanja. Vsa čast jim! „Kmet in fotograf“ pa je napolnil vso sobo s smehom, katerega ni hotelo biti konec. Da sta jo oba, kmet in fotograf, izvrstno pogodila, pričalo je dolgotrajno ploskanje. Tudi pevske točke so bile dobre, zlasti je ugajal „Ženin kos.“ Z žalostjo pa moramo omeniti, da se naša moška mladina premalo zanima za bralno društvo in se ga ogiba, kakor kake pošasti. Mladeniči, ali ni tudi vas rodila slovenska mati, ali ne gori tudi v vašem srcu ogenj ljubezni do naše ljube domovine? Na noge tudi vi, pokažite se srčne in neustrašene bojevnike za sveto narodno stvar! Ne koplite samemu sebi groba in ne nalažite si s svojo brezbriznostjo tujega jarma! Mladeniči, kakoršni boste vi, takšna bo tudi naša prihodnost. Oklenite se z veseljem bralnega društva in ne tratite zlatega časa svoje mladosti z brezdelnostjo in pitjem, ampak porabite ga z marljivim branjem poštenih časnikov in knjig v svojo izobrazbo, da tudi vi morete govoriti o rečeh, ki se fičejo vaše časne sreče, udeležujte se pridno podučnih shodov, katere prireja redno bralno društvo vsako zadnjo nedeljo v mesecu. Živeli zavedni slovenski mladeniči! — Poročil se je 4. svečana vrl narodni mladenič, predsednik bralnega društva pri Sv. Ani, Vinko Horvat, z narodno mladenko Jerico Pirker. Bilo srečno!

m „Šidmarka“ kupuje na „puf“. Velik krik se je zagnal od veselja v nemškem taboru, ko je „Šid-

marka" pokupila par posestev v Sentilju. A sedaj je „Südmarka“ v škripeh za ovenk. Tudi prajzovska mošnja je „suha“, Südmarkina tehtarija malo nese! Oh, jej!

m Sv. Ilj v Slov. gor. V nedeljo 17. februarja bo prišel k nam predavati iz Gradca g. filozof Rožič. Vse šentiljske može in mladenice vabimo k temu velezanimivemu poduku. Vrši se po pozni maši v čitalnici (stari šoli).

m Bralno društvo „Kmetovalec“ pri Mariji Snežni na Veliki ima v nedeljo dne 17. svečana po večernicah v društveni sobi svoj občni zbor z običajnim vspešnim.

m Za družbo sv. Cirila in Metoda se je nabralo na gostiji Muršak—Frasovi 7 K 20 v.

m Sv. Rupert v Slov. gor. Tukajšni Mohorjani so darovali za družbo sv. Cirila in Metoda 6 K.

Ptujski okraj.

p Ptujske novice. Pijonir, ki se je dne 5. febr. t. m. na Ptuj ustreliš, je bil Slovenec, neki Franc Dobaj od Sv. Križa pri Mariboru, star 22 let. Bil je že več časa zmešan in pobit. — To vam je bil dne 4. febr. popoldne na Ptuj prizzor za velike in male, žalosten in smešen ob enem. Iz nekega težk. voza, ki je bil visoko naložen z raznim blagom, pade velik zaboj ravno vstric Vračkove gostilne na tla, se razbije kakor je bil dolg in širok, in na cesto se vsuje v lepi beli sneg, ki je sproti še padal, dobrodišeče prazne kave do 2 vagana. Posestnica, ki je bila pri vozu, je kričala in tarnala; moja kava, moja kava! ter srdito odganjala otroke in tudi velike ljudi, ki so se morali zadovoljiti z močnim kavinim duhom! Kava je draga, a duh je včasih zastoj.

p Javno predavanje o zgodovini središkega trga priredi dne 17. februarja ob 3. uri popoldne v šolskem poslopu v Središču „Zgodovinsko društvo“ za Spod. Štajersko kot gost ondotnega bralnega društva „Edinost“.

p Napad na dr. Gregoreca. Zaradi znanega napada na dr. Gregoreca je bil v preiskavi Mihael Horvat od Sv. Urbana pri Ptuj. Izkazala pa se je njegova nedolžnost in bil je izpuščen.

p Poročil se je dne 30. januarja t. l. narodni trgovec gosp. Josip Holc v Slavšini z gospodično Nežko Šmid iz Smolnjec. V cerkvi so mladima poročencema domači cerkveni pevci krasno zapeli. Dal Bog mladima poročencema obilo sreče!

p Sv. Urban nad Ptujem. Dne 21. prosinca je imela tukajšna mladeniška zveza svoj redni letni občni zbor. Po tajnikovem poročilu o lepem in uspešnem delovanju v minolem letu je bil izvoljen sledeči novi odbor: predsednik Skoliber Jožef, namestnik Fran Čeh, tajnik Martin Čeh, blagajnik Jožef Čeh in knjižničar Franc Simonič. Po volitvi je sklenil odbor, da hoče prirediti zveza mesečne shode, pri katerih naj bi bil navzoč tudi vselej odbor bralnega društva. Častiti gospod duhovni vodja pripomni, naj tudi zveza priredi igrokaze. Mnogo uspehov!

p Zetale. Pri nas smo ustanovili „Kmetijsko bralno društvo“. Že kot novorojenček ima sovražnike kakor vsaka dobra stvar. Dne 9. svečana sem se moral smejati kako se je neki znani vnet pristaš ptujskega „Štajerca“ ljutil nad enim izmed udov in pravil, da nič ne bo gšefta in profita. Da, če bi veljali v društvenem odboru taki kot je on, potem bi res bilo bolje se na hrbet vleči in čakati, da prilete pečeni purani kar sami v usta. Pa veste, v tem odboru bodo brez Štajercijancev hoteli biti, naj že bo kakor koli. Vrli kmetje, na noge! Če že res z drevesnice oni teden ne bo haska, dobimo pa potrebne stroje, kar smo že slišali pri ustanovitvi, in drugo potrebno. Koliko so lepi nauki vredni, ki jih bomo zajemali iz časopisov, in poučnih knjig. Ali nismo ravno pri nas pouka potrebni! Koliko je tožb, ravno pri nas, koliko pijančevanja, koliko šnopsarij, koliko tepenja, ali še potem res nismo potrebni vzglednih poukov. Najboljše, kar se nam je veseliti pri društvu, bo, če se res že letos začne z drevesnico. Koliko naše zemlje je prazne, brez sadnega drevja, in koliko gre v šnopsarije za ta ljubi šnops. Ali ni boljše, dati za sadna drevesca? Kako krasno poplačajo s tako dobro domačo pijačo. Kje je naše zdravje, ki ga z denarjem vred za šnops damo tujcem. Toraj le korajže malo več, ljubi Zetalanci, za tako dobro stvar, naj pri nas le sloga jači, nesloga pa se naj krtachi. Vaš Matjaž.

p Za družbo sv. Cirila in Metoda je na gostiji Ivana Novak po dražbi prodal narodni fant Franc Horvat smodko za znesek 6+2 K.

Ljutomerski okraj.

l Zihlava pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Že precej let sem v tem kraju, pa še imena Franc Hanžel nisem nikoli slišal. Še celo c. kr. poštni pot ne more najti tega imena. Uredništvo ptujskega „Štajerca“ pa je vendar nekako izvohalo ob novem letu za tega Hanžela, ki še ga lahko tukaj nikdar ni bilo in ga lahko tudi ne bo. Pa morebiti si „Štajerc“ ni sam izmislil tega imena, je znabiti kedo drugi, da se sramuje na svoje ime naročiti in si je na to ime to motovilo naročil. Torej Franček Hanžel, le naroči si na svoje pravo ime, da ne bodeš delal pismonoši sitnosti. Če si ga upaš čitati, si ga moraš upati tudi na svoje lastno ime naročiti. — Tudi drug iztis še vedno prihaja v Zihlavo. Martinek, ali še kedaj misliš, da prideš nazaj, da si ga na Sovjak ne naročiš? Jurjevčan.

l Sv. Jurij ob Ščavnici. V Bolehnecih sta obhajala dne 11. t. m. kmet Jožef Senčar in Katarina roj. Žnidarič spomin zlate poroke. Še na mnoga leta! — V Mladeniški zvezi je na rednem mesečnem zborovanju predaval poslanec S. k. s. z. dr. Korošec o volilnem redu.

l Ščavnica. Poročil se je dne 7. t. m. vrl. narodnjak in župan, kmet Martin Križan z vrlo kmečko deklico Fekonjevo iz Stavenskega vrha. Novoporočencema želimo srečna in vesela mnoga leta!

l Sv. Križ na Murskem polju. Drznost gosp. železničnega postajevođa Melharja je postala neznosna. Ne samo, da pri vesellicah našega bralnega društva daje nekaterim ljudem za pijačo, da kričijo „Heil und Sieg“, pri veselici voj. veteranskega društva pa napada z bavljivimi izrazi društvnike. Tokrat jo je sicer pošteno skupil. Njegova drznost sega tako daleč, da v družbi gospodov napade g. učitelja Rajha, katerega si stojemo v čast, da z nami kmečkimi fanti čuti. Ta gospod svoje proste urice žrtvuje s tem, da je ustanovil tamburaški zbor in tudi pomaga g. nadučitelju Herzogu vežbati pevce. Tega nam tako priljubljenega gospoda si omenjeni gosp. železniški postajevođa drzne napasti, češ, da dela škandal vsemu učitelstvu, ker nas podučuje in se pajdaši s temi „dumme Bauernlimeln“. in „kravjimi hlapci“, kateri doma starišem krajejo, da imajo denar za svoje instrumente in veselice. Tukaj Vas pozovem g. postajevođa, da dokažete to vsaj enemu članu bralnega društva bodisi od pevcev ali tamburašev sicer jaz kmečki fant Vas, g. železniškega postajevođa imenujem nesramnega lažnjiveca. Tudi našima voditeljema, g. nadučitelju Herzogu in g. župniku Weigl-nu ni prizanesel s svojim jezikom. G. postajevođa, taka razžalitev pa nam je vendar preveč. Menda se nas sedaj bojuje, ko se po navadi v pozni noči veseli vračate domov, ali pa ko ste v družbi, katera gotovo ni za Vaše razmere, da bi se z nami „dumme Bauernlimeln“, „kravjimi hlapci“ in tatovi kje ne srečali. Toda iz gole nevošljivosti Vam mi tega veselja ne privoščimo, da bi se potem prazni predali nam nasprotnih časnikov polnili o naši surovosti in podivjanosti. Od te strani se nas nikdar ne bojuje. Toda toliko narodnega ponosa pa vendar le smemo imeti, da naših narodnih društev oziroma naših voditeljev ne damo blatiti ne od domačinov in stokrat manj pa od privrženih nasprotnikov. V svrhu zadoščenja sem torej kot član omenjenih društev primoran javno prositi slavno ravnateljstvo južne železnice, ali je ono voljno g. postajevođa Melharja podučiti, kako da se ima do naših narodnih društev oziroma naših voditeljev obnašati. V Stari in Novi vesi, 2. svečana 1907. Jakob Stuhec, tajnik bralnega in veteranskega društva.

l Petinosemdeset let življenja je te dni dopolnil posestnik Jožef Karba v Babincih. On je samostalen gsspodar že čez šestdeset let. To je menda jedini slučaj na celem Murskem polju. In „Slov. Gospodar“ prihaja v njegovo hišo ves čas svojega obstanka. Zatorej danes svojemu stanovitnemu prijatelju pošlje želje: Še mnogo leta!

l Kapela. Dne 10. t. m. smo pokopali tukaj najstarejšo župljanko, Ano Vamberger, staro 95 let. Svetila ji večna luč!

l Gornja Radgona. Kmetijsko bralno društvo v Gornji Radgoni je imelo 21. t. m. volitev novega odbora. Sestavljen je sledeče: g. Mat. Kautič, župan v Starem vrhu, predsednik; g. Franc Santsl, veleposelnik v Črešnjicah, podpredsednik; tajnik g. Svoimir Nemeč, podobar in polzlatar v Gornji Radgoni; blagajnik g. Janko Pelc, veleposelnik v Policah. Knjižničar g. Lavoslav Zemlič, kmet v Črešnjicah. Odborniki gg.: Franjo Horvat, umetni slikar v Gornji Radgoni, Martin Rošker, kmet v Lastomercih, Janko Lancič, klenar v Gornji Radgoni.

l Franc Jožefova šola v Ljutomeru priredi v nedeljo dne 17. februarja 1907 ob 6. uri z večer v gostilni g. J. Vaupotiča šolsko tombolo v prid revni šolski mladini. Pridite v velikem številu ter s tem kažite naklonjenost do naše šole. Ob enem se prosi za dobrotke, katere blagovolite oddati pri učitelju g. Zacherlu.

Slovenjegraški okraj.

s Šmartin. Resnicoljubnost „Štajerca.“ 20. jan. letos na strani 4 laže, da bi bil veleč. gospod župnik v Št. Vidu na novega leta dan v lepi pridigi ozmerjal matere nezakonskih otrok. Resnica pa je, da v dotični pridigi o teh stvareh ni bilo nobenih besed, pač pa je bilo po pridigi pri običajnem oznanilo povedano lansko izredno veliko število nezakonskih porodov, pri katerih niso nedolžni goreči čitatelji deviškega „Štajerca“. Lažnjivi kljukec piše, da bi bil g. župnik pljuval po nedolžnih otrokih; res je le, da je primerno posvaril dotične stariše. Lažnjivo zavito namiguje z nekimi zgledi. Pošteni ljudje pa še do sedaj ne vejo kaj slabega o Mariji Simonetijevi, glede na njeno bivanje v Št. Vidu. Podpisano so hudobni jeziki in sedanji najzvestejši „Štajercijanci“ ostudno obrekovali. češ, da ni deklško poštena. Pošten človek pa vsak lahko zve, da podpisano ne more nihče o čem takem niti sumničati, kar lahko vsakokrat dopričajo župnijske uradne knjige v krajih, kjer je dosedaj bivala. Tudi je zlagano in zavito, da bi bila rekla: „Prokleti Št. Vid in far...“, pač pa je bila pri svoji nedolžnosti skrajno ogorčena, ker so ostudni ljudje na najgrši način napadali njeno poštenje, in je le bridko obžalovala, da je kedaj prišla med take poštenjakoviče, kakoršnih eden je dopisnik „lažnjiveca.“ Menda se sme pač prostodušno trditi, da taki hudobneži nimajo drugega namena, kakor krasti čast poštenim ljudem, hoteč s tem zakriti svoje „čednosti.“ Lampretova Anica. Št. Martin, dne 28. januarja 1907.

s Čebelarški shod slovenjegraške podružnice bo v nedeljo, dne 17. februarja t. l. ob 3. uri popoldne v šoli v Šmartnu pri Slov. gradu. Predaval bo gosp. Anton Farčnik, nadučitelj v Polzeli, sledeče: „Zgodni in močni roji so temelj umnemu čebelarstvu“.

Konjiški okraj.

k Okrajni zastop konjiški. V torek 29. m. m. se je vršila že v tretjič volitev načelnika okrajnega zastopa. Izvoljen je graščak Possek s Pogleda pri Ločah. Volili so ga nemški in slovenski izvenrški odborniki nasproti tržanom, ki so hoteli na vsak način trgovca Kupnika, da bi tako lažje po svoje gospodarili. A za enkrat so se zmotili, in kakor se vidi, jim tudi njihova deputacija, ki so jo baje poslali nekam v Gradec, ni nič pripomagala. Pri volitvi so pa celo obstruirati hoteli ti sicer „vsemo-gočni“ trški gospodje, a so se s tem le osmešili, ker so lepo tiho nazaj v dvorano „primarširali“, ko so videli, da so se všteli, ker ostali zastop bi bil tudi brez njih sklepčen.

k Padeški vrh. Tu je umrl v soboto posestnik in bivši župan Janez Sadek pd. Višnjak. Mož bil je vzgleden kristjan in zaveden narodnjak. Svetila mu večna luč!

Celjski okraj.

c Protialkoholni shod v Celju, katerega je sklicalo izobraževalno društvo, vzbudil je veliko zanimanja za alkoholno vprašanje. Beseda alkohol je bila mnogim ljudem neznana. Sedaj vsak ve, da je alkohol tista tvarina ali tekočina v vinu, pivu in žganju, ki naredi človeka pijanega; sedaj je vsakemu znano, da se imenuje nezmerno uživanje vina, piva ali žganja z vsemi žalostnimi posledicami vred alkoholizem. Govorili so 4 govorniki. Zdravnik dr. Schwab je dokazal, da je alkohol strup. Primerjal ga je z raznimi drugimi strupi. Kakor vsak strup tako tudi alkohol v malih množinah zdravemu, odraslemu človeku ne škoduje, v večjih množinah pa je škodljiv in nevaren vsakemu človeku. Posebno resno je opominjal stariše in vzgojitelje, da naj ne dajo otrokom do 14. leta nikdar vina, piva ali pa žganja, ker je alkohol za nje vedno škodljiv in ker je nevarnost, da postanejo otroci, ko odrastejo, pijanci. Opisal je prav živo, kako alkohol razdira želodec, jetra, ledvice, srce in vse druge notranje dele telesa, tako, da je nekatere navzoče prevelike prijatelje opojnih pijač kar groza obhajala. Žene in družine pijancev so z napeto pozornostjo poslušale govornika Smolnikarja. Povedal je, kako strašno je bilo nekdanj v mnogih evropskih in ameriških državah pijančevanje razširjeno, a sedaj je tam doma zmernost. In kako so zatrli pijančevanje? Modri ljudje, zlasti ženske, so odločno zahtevale, da se morajo dati take postave, da bode pijanec kaznovan in da bode točenje žganja omejeno ali pa popolnoma prepovedano. Ko se je to zgodilo, bilo je pijančevanje ustavljeno. Vsak poslušalec, ki ima trpeti radi nezmernosti drugih, si je mislil, ko bi vendar enkrat v naši Avstriji sprejeli take postave! Ker ni upanja, da bi se pri nas v tem oziru kmalu na boljše obrnilo, priporočil je dr. Krek sredstvo proti pijančevanju, ki takoj pomaga, namreč abstinenco ali zdržnost, tako, da človek nikdar ne pije ne vina, ne piva, ne žganja. Tisti, ki se zdrži vsake opojne pijače, imenuje se abstinent. Pijanec mora postati abstinent, ker drugače se ne more poboljšati. Abstinent naj postane tudi tisti, ki ima namen, bojevati se proti pijačevanju, da daje ljudem, ki so abstinence potrebni, zgled. Govornik Podlesnik je opisal pravne posledice nezmernosti. Splošno se opazuje, da se ljudstvo bolj zanima za alkoholno vprašanje, nego razumnštvo. Preziranje rešitve alkoholnega vprašanja se bode maščevalo. Alkoholno vprašanje je del socialnega vprašanja. Prijatelji alkohola posebno radi očitajo tistim, ki se bojujejo proti pijančevanju, da hočejo vse ljudi narediti za abstinence. To je neresnično in tako zavijanje škoduje dobri stvari. Pravi namen vsega protialkoholnega gibanja je zmernost. Abstinenti naj postanejo le pijanci, ki se ne morejo drugače poboljšati in tisti, ki hočejo pijance spreobračati. Da naj bodo otroci abstinence, je samo ob sebi umevno. Drugim je dano na prosto voljo, da si izberejo zmernost ali zdržnost. Da bi postali vsi ljudje abstinence, se ni bati. Kakor ostane večina ljudij med svetom, v samostan jih gre pa le malo, ravno tako bo le malo ljudij postalo abstinence, večina pa bo ostala pri zmernem pitju. S tem pa je že tudi ovržen drugi ugovor, kaj da bodo naši vinogradniki počeli z vinom. Tem se ni treba bati protialkoholnega gibanja, ampak veselijo naj se ga. Kdo pa je tisti, ki je naravnemu pridelku naših vinogradnikov nevaren tekmeč? Žganje, narejeno vino in tuje pivo. Zdravju in pravosti škodljivo žganje prihaja večinoma iz tujih tovarn, točijo ga našim ljudem večidel sovražniki našega ljudstva. Poleg škode, katero žganje nam dela, gre tudi denar, katerega zanj izdamo, v roke nasprotnikov. Narejeno ali umetno vino kupujejo nekateri naši gostilničarji pri tujih vinotrzcih, ali pa ga pijejo Slovenci pri gostilničarjih, ki so nam sovražni. Naš denar prehaja v roke tujih tržcev. Pivo po gostilnah je pa večinoma iz tujih pivovarn. Ali je čudno, da smo ubogi, ko pa toliko denarja damo brez potrebe tujcem! Proč z žganjem, proč z umetnim vinom, proč tudi z ogrskim in italijanskim vinom, mi imamo svojega in sicer dobrega vina zadosti. Domačemu pivu dajmo prednost pred tujim. To hočejo abstinence, nikakor pa nimajo namen, domačo vino izpodrinuti. Pa pravijo nekateri, vino je drago. Kdor ga zmerno pije, mu ne bo predrago. Nezmerno piti se pa sploh ne sme. Slovincem je treba skrbeti za

bodočnost, za to se morajo omejiti v svojih izdatkih kolikor se da; denar pa naj porabijo za kulturne in socialne namene. Slovenski gostilničarji naj kupujejo vino od slovenskih vinogradnikov. K sklepu se še svetuje izobraževalnim društvom, da prirede predavanja o alkoholnem vprašanju, saj imajo v pravilih, da morajo pospeševati zmernost in varčnost. S tem, da pijance zaničujemo, nič ne opravimo. Postanejo le naši sovražniki, ter gredo v nasprotni tabor. Treba je temeljitega pouka o alkoholnem vprašanju. V ta namen dobro služijo knjižice, katere izdaja društvo „Abstinent“ v Ljubljani. Do sedaj ste izšli knjigi „Sveta vojska“ in „Proti alkoholu brez dvoma.“ Prva stane 40 v, druga pa 10 v. Dobite se v Katoliški bukvarni v Ljubljani in v Zvezni trgovini v Celju.

c **Poročil** se je g. dr. M. Šribar, sodni pristav v Kozjem, z gđc. Reziko Goršekovo iz Drešnje vasi.

c **Trbovlje.** Kmetsko bralno društvo, ustanovljeno lani 8. malega srpana je imelo koncem leta ravno 100 članov. Od teh si je izposojevalo knjige 71, ki so prebrali skupaj 425 knjig. Teh je bilo v knjižnici 172 raznih strok. Dohodkov je imelo društvo 257 K 41 v, stroškov pa 256 K 48 v. Odbor je imel štiri seje. Na običnem zboru dne 3. svečana izvoljeni odbor se je sestavil tako: predsednik Josip Lončarič, podpredsednik Ignacij Strovš, tajnik Ivan Zupan, blagajnik Josip Goropevšek, knjižničar Ivan Borušak, odborniki Janez Drnovšek, Franc Strmšek, Gustav Vodusek. 2. svečana se je osnovala deklška zveza bralnega društva pod vodstvom Franice Kadunčeve: zveza ima vsak mesec prvo nedeljo poučni shod. V kratkem se ustanovi še mladeniška zveza. S tem pride v društvo življenje in delavnost. Hvala vsem, ki so kakorkoli pripomogli k razvoju društva, zlasti vsem darovalcem knjig. Prosimo bližnje in daljne znanke pomoči še zanaprej. Društvo je pristopilo k Slov. krščansko-socialni zvezi.

c **Sv. Vid pri Grobelno.** Zelo nas je razveselila preteklo nedeljo igra „Pravica se je izkazala“, katero so igrali naši fantje. Pred vsem se pa moramo zahvaliti g. kaplanu Ojstržu in g. učitelju Poganičniku, ki sta izurila naše fante, da so tako dobro izvršili svoje uloge. Vsi pa želimo, da bi se ustanovilo kakšno društvo, vse sosedne župnije imajo že društva, le naš St. Vid nima nič. Torej, fantje in dekleta, združeno močjo hitimo na delo za naš slovenski narod in za našo korist. Vaški fant.

c **Delavsko zborovanje v Celju.** Medtem ko liberalna stranka dela zgago in zmešnjavo po Spodnjem Štajerskem, mora katoliško-narodna stranka v Celju opravljati podrobno narodno in socialno delo. V nedeljo dne 10. t. m. je bil v Izobraževalnem društvu shod delavcev iz cinkarne ter kemične tovarne. Udeležitev je bila zelo povoljna. G. Gostinčar iz Ljubljane je govoril o delavskem vprašanju ter o nekaterih krajevnih vprašanjih. Navduševal je delavce, naj si volijo katoliško mislečega poslanca, ki bo imel srce zanje. G. vikar Gorišek je priporočal, da si naj dobro prestudirajo volilno postavbo, kakor je izšla v „Našem domu“. Ustanovilo se je tudi strokovno delavsko društvo. Tako je prav! Mi gremo naprej!

c **Dol pri Hrastniku.** „Resnica v oči bode“, pravi star pregovor. To se je pokazalo pri nas tudi glede „narodne“ stranke. Povedali smo tem „narodnim“ brzdacem že parkrat, naj nas pustijo pri miru s svojim liberalnim listom. Pa nič ne pomaga. „Narodni list“ je kakor tista sitna konjska muha, ki ji pravimo brencelj — pošlji ga nazaj, kolikorkrat hočeš, zopet se priklati v hišo. Saj je vendar narodna stranka bolj nobel in bi morala vedeti sama, ne da ji mora povedati to priprosti kmet, da je vsiljivost ena najbolj grdi lastnosti. — V zadnji številki se hujuje nek dopisnik iz Hrastnika, da smo večkrat povedali kako besedo o novem listu in o bralnem društvu. Napada pa dolsko duhovščino, da ona dela združbo v tem sedaj tako „narodnem“ društvu. V tolažbo vam povemo, da niti en dopis glede tega društva in tudi glede nove narodne stranke ni izšel iz farovža, kar lahko potrdi tudi uredništvo „Slov. Gospodarja“. (Potrdimo! Uredništvo.) Ako dopisun misli, da drug nobeden ne zna sestaviti kakega dopisa, kakor samo župnik ali kaplan, ima pač slabo misel o nas kmetih, ki nismo tako zabiti, kakor bi si liberalci želeli, ampak ki znamo tudi sami misliti in soditi. Ne smete si misliti, liberalni petelinčki, da imate pravico govoriti samo vi, vsi drugi pa naj smo tihi, ali pa naj z vami gojimo bratomorno politično gonjo, umazani strankarski lov na poslaniške mandate, saj za druga vam ni. In če trdite, naj hodimo kmetje rajši za plugom, kakor da se pečamo s politikom, vam mi lahko trdimo tisto: ostanite v šoli! liberalni učitelji, odvetniški koncipijenti pa v pisarnah! mi ne bomo za vami vzdihovali. Kdor ni z nami, je proti nam, tega se bomo držali zanaprej, združiti se hočemo v kmečki organizaciji ter vse moči, vse upanje zastaviti „Slovenski kmečki zvezi“ to se pravi: pomagati si hočemo sami skupno s tistimi, ki imajo srce, ne samo besede za kmečki stan. Zato pa nam je treba biti odločnim, brezobzirnim proti vsakemu, ki je nasprotnik naše organizacije. Odločno obsojamo tudi vsako stranko, ki dela razkol in neslogo med nami, ki bi bili složni lahko nepremagljiva moč. Zato bomo delali na to, da se pri prihodnjih volitvah izvolijo v državni zbor le taki možje, ki so vneti za narod z dušo in telesom, ki so pa tudi dobri kristjani, ker le taki se bodo nesebično potegovali in pravično zagovarjali pravice dosedaj vedno teptanega slov. kmeta. Narodni list

tudi piše, da je „Slov. Gospodar“ najmanj čitan list. Mi pa mu odgovarjamo, da ga vsak zaveden kmet rad in s koristjo prebira in da se bomo potrudili, da ga ne bo manjkalo v nobeni narodno-krščanski hiši. Tako vsiljiv seveda ni, kakor je liberalno trobilo „Narodni list“, zato pa bomo, če še enkrat pride nepovabljen k nam, zapisali na njegov ovrtnik: Hinaček, nazaj, oh nazaj — V liberalni, preblaženi raj!

c **St. Jurij ob juž. žel.** Preteklo nedeljo vršil se je ob mnogi udeležbi kmetov sosebno pa kmečke mladine V. redni občni zbor katoliškega bralnega društva. Da ob kratkem poročam, omenim le samo najvažnejše. Po poročilu odbornikov se je društvo v letu 1906 tako razširilo in pomnožilo, kakor še nikdar poprej in to se je zgodilo vsled pridnega delovanja udov in odbora, posebno pa g. predsednika, ki je daroval velike svote iz svojega žepa. Sam je popolnoma prenovil knjižnico. Bog plačaj veliko požrtvovalnost! Mi udje pa bomo plačali to s hvaležnostjo, da se bomo pridno posluževali knjižnice. Društvo je priredilo več predstav, mnogo predavanj, nastopil je pevski zbor pri veselicah. Posebno nam je še pohvaliti naše pevke in pevce, ki so duša društva. Dohodkov je imelo društvo 468 K 32 v, stroškov 499 K 98 v, primanjklaj po 31 K 66 v je zopet gosp. predsednik iz svojega pokril. Knjig se je prebralo v letu 1906 blizu 1200, časopisov pa več tisoč. Krasni uspehi! Ker ni dosedanji g. predsednik hotel nobenega mesta v odboru več sprejeti, se je izvolil predsednikom kmečki fant Franc Žličar v Botričnici, podpredsednikom pa č. g. V. Mikuš, župnik; ostali odbor pa je iz samih posestnikov in vrlih mladeničev, razen M. Vrečko, mladenke v Bezovju, ki se je v poslednjem letu pokazala kot izvrstna knjižničarka. Šentjurčani, posebno pa vi fantje in dekleta, pristopajte k društvu! Več ko nas bo, več nam bo nudilo.

c **Liberalni shod v Žalcu.** Zadnji nedeljo so liberalci priredili shod hmeljarjev. Ampak ni se jim šlo za hmelj, temveč za dr. Korošca, da ga napadajo. To delo so opravljali župan Širca, krojač Pikel, socialdemokratski Cvikel — zadnjič ni volil ne dr. Korošca ne Rebeka, ampak Vračka — mladenič Kukec in advokatski koncipient dr. Kukovec. Razven g. Širca res sami „hmeljarji“. Sladkomili Fridrih je imel zopet svoj stari govor. Shod je bil zanimiv, ker se je pokazala liberalno-socialdemokratska zveza, dr. Kukovec-Cvikel!

c **St. Jurij ob juž. žel.** Osrednji odbor c. kr. kmet. družbe za Štajersko je ugodil prošnji tukajšnega pripravljalnega odbora za ustanovitev kmetijske podružnice. Oglašeni udje tvorijo (začasno dokler se ne preobrazi c. kr. kmet. družba) krajno društvo „kmetijski cirkel“, kateri je sedaj neodvisen od celjske podružnice in je upravičen neposredno z osrednjim odborom občeovati in vsa sredstva c. kr. kmet. družbe uporabljati. Zategadelj se vrši dne 17. t. m. ustanovni občni zbor s sledečim dnevnim redom: 1. Otvoritev in pozdrav predsednika pripravljalnega odbora. 2. Podučno predavanje kmet. pot. učitelja g. Goričana. 3. Poročilo tajnika priprav. odb. o dosedanjem delovanju. 4. Nadaljne pristopne izjave in vplačevanje udnine. 5. Volitev podružničnega predsednika. 6. Volitev odbora. 7. Ožja volitev v odboru. 8. Sprejemanje naročil za razne kmet. potrebščine kakor semenja, umetnih gnojil itd. 8. Razni predlogi. Ker je dnevni red zelo važen, se pozivljate vsi prijatelji kmetijstva iz navedenih občin, da se v prav obilnem številu udeležite zborovanja. Gosti dobrodošli! Nadalje se naznanja, da prirediteljni odbor še to pomlad izsuševalni tečaj v okolišu naše podružnice. Opozarjate se že sedaj kmetje, posebno mlajši posestniki in kmečki sinovi, da se svoječasno živo zanimate za to koristno napravo in se udeležite tečaja. Čas in kraj se bo pravočasno naznanil. Torej v nedeljo na svidenje v St. Jurju!

c **Žalec.** Občni zbor kmetkega bralnega društva v Ložnici pri Žalcu se je obnesel prav sijajno ob obilni udeležbi Vrbenčanov in Žalčanov. Po pozdravu predsednika g. Tračnik-a je prevzel besedo g. Vinko Steiner iz Gorice ter nam je v prav jasnih in prepričevalnih besedah razlagal o sadjarstvu. Vsi smo prav z zanimanjem poslušali res izvrstne gospodarske nauke ter mu za njegov trud, izražali svojo prisrčno zahvalo. Zatem je nastopil čebelarški mojster g. Andrej Pikel iz Spod. Ložnice, ter jako zanimivo predaval o čebelarstvu. S prekrasnim govorom je očaral vse navzoče, dasi je nastopil govornik prvokrat. Obljubil je, da bode pri svojem čebelnjaku rad razkazoval vsa potrebna opravila, katere so nujno potrebna za vsacega začetnika čebelarja. Po dokončanem govoru mu je vse občinstvo navdušeno ploskalo v zahvalo. Srčna hvala vama govornika za vse te prelepe koristne nauke.

c **Dol pri Hrastniku.** Predzadnji dopis je občutno zadel nekatere Dolane. Dvignili so se proti dopisniku, češ, da se jim je zgodila neznosna krivica, ker je dopisnik povedal v širni svet jasno resnico, da nekateri Dolani ob nedeljah zahajajo rajši v gostilne, kakor v čitalnico, in da se jim zdi bolj škoda, izdati 20 vin. na mesec za čitalnico, kakor za opojno pijačo. To je strašansko zlo, katero je učinil dolski dopisnik, ko je grajal slabo, a priporočal dobro. Najhuje so prizadeti H. stric, ki kar besnijo „svete“ jeze nad dopisnikom. Rekli so, da če bi ga kje zasačili, da bi ga kar „stresli“. Nekega dne se jim je res posrečilo, da so v neki pošteni družbi naleteli na „dozdevnega“ dopisnika, planili so nanj z vso srditostjo. Oštevali so ga z najlepšimi imeni, kar si jih je mogla izmisliti njihova glava. S tem so nekoliko potolažili svojo ne-

mirno vest in silno jezo, meneč, da so s tem svojim činom ugnali za vselej v kozji rog dolske dopisnike, pa so se zmotili. Dolski dopisniki bodo še nadalje dopisovali, če se „H. stric“ celo na glavo postavi, ter še tudi nadalje sibale one, ki niti ne ganejo prsta, kadar je potreba in čas delovati za dobro narodno stvar, a prave rodoljube in narodnjake, ki žrtvujejo svoje moči in čas za blagor naroda, pa preganjajo in psujejo kot pritepenice in postopače. Toliko za danes. Ako pa to ne zadostuje, pride na vrsto dolg in zanimiv roman.

c **Polzela.** Skoraj bode preteklo leto, ko smo v „Slov. Gosp.“ pojasnili pogubonosni upliv nemških šol, toda do danes še naši „Nemci“ niti z besedo niso mogli ovreči naših trditvev. Toraj sami priznavajo, da jim je samo zato, da bi se lahko njihovi otroci učili v svojem jeziku. V naši šoli se itak uči nemščina kot predmet, a naši „Nemci“ hočejo popolno nemško šolo, to je, da bi se vse in popolnoma nemško učilo. Ja, za božjo voljo, kako pa bodo naši slovenski otroci razumeli, ako bode učitelj samo nemško govoril? Ker toraj otroci ne razumejo učitelja, se nič ne naučijo, nastane samo pretep med nemškimi in slovenskimi otroci. Spominjam se še, da je učenec nemčurske šole zabodel z nožem svojega tovariša zaradi tega, ker je isti obiskoval slovensko šolo. — Občinske volitve so tu! Fabriška stranka se na tišem močno pripravlja. Pobirajo pooblastila. Slovenski kmečki korenjaki na noge! Ne pustite občine v roke Vašim ljutim sovražnikom, ki se Vam ližejo, za hrbtom pa se smeji Vaši pohlevnosti! Vsi na volišče!!!

c **Dramlje.** Nam dobro znani dopisnik v „Narodnem listu“ hvali napredek našega ljudstva. Obeta jim nebesa, ker nočejo nič slišati o društvi itd. Hvali posebno, kako napreduje živinoreja in vinarstvo. Žal, posebno lansko leto vzemimo za vzgled. Napredujemo, a vendar bi še lahko mnogo več. Naš kraj je ugoden, bodisi za živinorejo, sadjarstvo ali vinarstvo. „Naš kmet ni tako zabiti, treba mu je pouka in ne napadov od Gospodarjeve strani“, pravi dalje. Če ti je kaj za blagor naš, tedaj nam pa prepuščajte sobo za pouk in izobraževanje. Zadnjič je vprašal vrl naroden fant župana, če da sobo stare ljudske šole v namen bralnega društva. „Ne“, bil je odgovor. Zakaj ne? Zato ker ima g. Jarnovič v njej skladišče. Dalje še v pojasnilo: da pisatelj teh vrstic še nikdar ni bil naročnik „Štajerca“, kakor trdi dopisnik. Torej je lagal! Narodni kmet.

c **Dobrna pri Celju.** Nemški napad na Slovence se je zgodil zopet v nedeljo, dne 27. januarja. Tokrat tudi na — ženske! Nemška omika je v najlepšem cvetju. Pluj takemu tolovajstvu! Po naših mislih ne bo drugače, dokler imamo tako žandarmerijo. Ko so pred štirinajstimi dnevi bili napadeni slovenski fantje, postavila se je žandarmerija na stran nemških bojnih petelinov. Ko je žandarmerija o stvari pozvedovala, je hvalila napadovalec!! Radovedni smo, kaj bo storila sedaj. Če bo dajala potuho nemškim tolovajem, ne vemo, kaj se zgodi.

c **St. Jurij ob juž. žel.** Kakor sem že predzadnjič omenil, da so bili kmetijskemu društvu vsi nasprotni, ki se niso čutili, da so kmetje, odvrčali so kmete, da bi ne pristopali k temu društvu; pravili so, koliko da bodo zgubili itd. Pa kmet jim je pokazal hrbet in pristopilo je kmetov nad 400. Ali ima to društvo kakšno zaslugo? To društvo je prvo sprožilo misel za združevanje pri nas. Pri tem društvu so prišli kmetje do zavesti, da je le v združitvi njihova moč in bodočnost. Pokazalo se je pa tudi to, da je združitev res bila na mestu. Le poglejmo nazaj, kako so začele zaradi konkurence padati cene živilom, cene pridelkom so se nastavile kolikor močee visoko. Društvo je pokupilo silno veliko krme in jo plačevalo po takih cenah, kakor nikjer drugod. Da je društvo res delalo, nam kaže to, da je imela v letu 1905 dobička blizu 4000 kron. In če bi društvo ne bilo storilo drugega kakor to, da je oživelo misel združevanja kmetov, storilo je dovolj. Zadrugički držite se pravila: vsak je svoje sreče kovač, in če se boste svojega društva zvesto držali, nam je uspeh zagotovljen. Kar ima društvo na prodaj, to kupite tam, česar pa nima, to kupite le pri slovenskih trgovcih, ki niso sovražniki kmečke organizacije.

c **Sv. Marjeta poleg Rimskih toplic.** Od nas ne najdem v „Slovenskem Gospodarju“ nobenega dopisa, kakor da bi tukaj vse spalo; pa veste, dragi bralci, pri nas ni vse tako dremotno, naš g. župnik prav pridno deluje za čast božjo in v blagor nam faranom. Pred leti so nam preskrbeli lepo cerkev Lurške matere božje, ustanovili bratovščino češčenja presvetega Rešnjega telesa, predlansko leto so nam tudi prenovili župno cerkev, katero posebno krasi lépa slikarija. — Kaj pa je z našo mladino? Neobhodno potrebno je, da bi se pri nas ustanovilo bralno društvo, da bi naša mladina imela takorekoč nadaljevalno šolo in bi se tukaj pošteno zabavala. Fantje, ustanovimo si tako potrebno bralno društvo. Priprosti kmet.

c **Izobraževalno društvo v Celju** priredi predavanje na kvaterno nedeljo dne 24. svečana ob 3. uri popoldne v veliki dvorani Narodnega doma. Govoril bo g. dr. Ant. Schwab o jako zanimivem predmetu.

c **Posojilna knjižnica na Frankolovem** ima občni zbor v nedeljo dne 17. svečana t. l. popoldne po večernicah v sobi občinske pisarne z sledečim vspeedom: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnika in knjižničarja. 3. Vplačevanje letnine. 4. Volitev članov v odbor. 5. Prosti predlogi.

c **Bralno društvo Frankolovo** ima svoj občni zbor z občajnim vspeedom v nedeljo dne 17. t. m. po zgodnji maši v stari šoli. K obilni vdeležbi, zlasti vpisovanju novih udov, da se društvo povsje v živahno delovanje, vabi uljudno odbor.

• **Kmetijsko bralno društvo v Slivnici pri Celju** zboruje v nedeljo dne 17. svečana ob 9. uri predpoldne v šoli. Po običajnem vsposredom bo podučeval potovalni učitelj g. Belc o rezni rti.

Brežiški okraj.

b **Sv. Peter pod Sv. gorami.** Poročil se je Iv. Hohnjec, brat bogosl. prof. dr. Hohnjeca, z Nežiko Uličnik. Bilo srečno!

b **Zdole, občine Pleterje pri Brežicah.** Znani posilinemec Janez Černoga, prej uslužbenec jajčnega barona Matheisa, sedaj kramar, prodaja nemško železo in moko in ima nekaj šnopsarjev poleg sebe. Dragi bralci! Ta Črnoga si je s svojimi šnopsarji izmislil, da bi volili za poslanca v državni zbor g. barona Moskon iz Pišec. Od posilinemcev pa ne sprejemamo nasvetov glede poslancev! Celo gotovo ne!

b **Novi sejmi.** Županstvo Pišec naznanja, da se začnejo letos v Pišecah zraven dosedaj obstoječih še trije novi živinski sejmi in sicer 2. marca, 28. aprila in 1. avgusta. — Ker so v Pišecah že v obče znani prav dobri živinski sejmi, vabijo se živinorejci in kupci v obilnem številu.

b **Od Save.** Kako vsiljivi so kranjski liberalci nam kaže g. Scagnetti iz Krškega, ki išče dela na štajerski strani in sicer najraje v farovžih, kjer sliši, da bo pri novi stavbi kakšne cerkve masten zaslužek. Da je imenovani g. liberalci, nam kaže notica zadnjega „Domoljuba“ št. 6, kjer je javljeno, da je g. Scagnetti naročnik „Slov. Naroda“. Gosp. Scagnetti ali liberalci ne dajo nobene cerkve zidati?

b **Umrla** je meseca decembra 1. l. v Olimju po dolgi mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti za umirajoče Ana Maček.

Književnost.

Slovenska Matica je izdala letos naslednje knjige: 1. Slovenske narodne pesmi. Uredil dr. Strekelj, 10. snopič. 2. Zbornik, uredil L. Pintar, VIII. zvezek. 3. Zabavna knjižnica, XVIII. zvezek. 4. Hrvatska knjižnica, uredil dr. Ilešič, I. zvezek. 5. Spomini, dr. J. Vošnjak. 6. Anton-Knezova knjižnica, uredil Fr. Levce. 7. Prevodi iz svetovne književnosti: L. N. Tolstoj: Moč teme. 8. Letopis Slovenske Matice.

Laurencej Herg, stolni prošt lavantinski. Spis. dr. Fr. Kovačič. Stane 20 vin., po pošti 23 vin.

„**Izdajavec.**“ Zgodovinska povest iz turških časov. Spisal F. V. Slemenik. Str. 130. — L. 1873 je izdala Družba sv. Mohorja, ki je takrat štela 21.892 udov, poljudno povest „Izdajavec“, ki je pri bravih našla mnogo priznanja. Večkrat se je izrekla želja, naj se knjiga ponatisne, ker bo dobro došla čitajočemu občinstvu. Družba je tej želji ustregla in „Izdajavec“ je sedaj izšel v drugem natisu. Povest je lepo zasnovana, polna iskrenega domoljuba in zelo zanimiva. Toplo jo priporočamo! Stane mehko vezana za ude 80 v, za neude in po bukvarnah 1 K, po pošti 20 v več. — Družba sv. Mohorja bo izdala zanaprej tudi druge ponatise prej izdanih, sedaj že redkih povestij itd.

Sveta vojska. Bog jo hoče! Kdo si upa vanjo? Ta knjižica, ki se bori proti alkoholu, je izšla sedaj že v drugi izdaji. Cena: en izvod 40 vinarjev 10 izvodov 3 K, 100 izvodov 20 K.

Poslano.*

Zadnja številka „Domovine“ (18) objavi popis ljudskega shoda, katerega je sklical okrajni odbor „Narodne stranke“ za Zalec in okolice in ki se je vršil v nedeljo 10. t. m. Glasom poročila „Domovine“ se je na tem shodu obravnavalo o novem hmelnjarskem zakonu ter se je kazalo na to, da pivovarji zahtevajo pred vsem češki, osobito žatecki hmelj, da se bo torej produkcija tega hmelja neprimerno zvišala na škodo drugim vrstam, pred vsem tudi hmelju iz Sav. doline, kateri se je do sedaj prodajal pod imenom žateckega hmelja.

Na tem shodu se je tudi ostro kritikovalo, da se jaz in dr. Korošec v zbornici nisva oglasila k besedi in branila slovenske savinjske hmeljarje.

Izrekla se nama je radi tega graja in obenem nezaupnica. Temu nasproti konstatujem sledeče: Prvotna vladna predloga hmelnjarskega zakona, proti kateri je rajni vitez Berks nastopil v državni zbornici dne 8. februarja 1906, se je v gospodarskem odseku zdato omilila. Dotično odsekovo poročilo sem jaz takoj, ko se je razdelilo med poslance, poslal gospodu načelniku hmelnjarskega društva v Zalcu s prošnjo, da se naj blagovolji z drugimi odborniki o tej zadevi posvetovati ter mi poročati, ali se tamošnje hmelnjarsko društvo z odsekovim poročilom strinja ali pa če hoče kako spremembo nasvetovati.

Hmelnjarsko društvo v Zalcu je z dopisom dne 22. novembra 1906 št. 174 potrdilo prejem mojega lista in odsekovega poročila ter je obenem obljubilo, v zadevi potrebno ukreniti in mi potem poročati.

V istem času se je v zbornici vložilo nad 50 nujnih predlogov in med istimi je zahteval tudi češko-nemški poslanec Peschka nujno obravnavo gori označenega hmelnjarskega zakona. V drugi polovici decembra 1906 je zbornica pričela v svrhu obstrukcije obravnavati poprej omenjene nujne predloge.

Po mojih poizvedovanjih je imel Petschkov predlog št. 28 med nujnimi predlogi.

Jaz sem takoj, ko se je ta obstrukcija pričela — bilo je najbrž 18. ali 19. decembra — pisal gospodu načelniku hmelnjarskega društva v Zalcu in ga nujno prosil, naj mi nemudoma pošlje potrebnih informacij glede hmelnjarskega zakona, ker bo Peschkov predlog že v par dneh prišel na vrsto, ako se vladi ne posreči potom pogajanj vdušiti pričeto obstrukcijo.

* Za to poslano prevzame uredništvo samo postavno odgovornost.

Po par dneh se je to vladi res posrečilo in takoj sem to s pismom dne menda 21. decembra 1906 poročal gospodu načelniku s pristavkom, da pred (božičnimi) prazniki hmelnjarska postava sicer ne pride v obravnavo, da se pa to gotovo zgodi meseca januarja 1907 in da prosim, naj se mi informacije pravčasno pošljejo.

Slavno hmelnjarsko društvo v Zalcu mi vendar ni poslalo nobene informacije, sploh nobenega odgovora.

Novi hmelnjarski zakon pa itak ne vsebuje obligatorne, ampak le fakultativno obvezo, označiti pri prodaji rodni kraj hmelja.

Zahteva pa, če se pri prodaji hmelja rodni kraj naznani, da se naj isti resnično pove s tem, da se imenuje kraj ali občina ali okrožje ali dežela, kjer je dotični hmelj zrastel, na vsak način pa država, iz katere izvira.

Na shodu v Zalcu se je proti tej postavi le povdarjalo, da bo savinjski hmelj vsled nove postave radi tega oškodovan, ker se ne bo smel prodajati pod imenom žateckega hmelja, kar se je baje dosedaj godilo.

Drugega razloga proti novi hmelnjarski postavi pa niti Zalski shod ni mogel navesti.

Ako pa drugega stvarnega razloga proti novi hmelnjarski postavi ni, potem mora vsak razsoden človek slovenskim poslancem pritrditi, da niso pri drugem čitanju hmelnjarske postave posegli v debato iz nemara navedli kot edini vzrok svojega odpora, kakor se je isti na shodu v Zalcu povedal.

Ta na shodu v Zalcu javno povedani edini razlog je naravnost nemoralen in kot tak nesposoben v parlamentarnem boju.

Obžalujem, da voditelji „Narodne stranke“ s takimi sredstvi vplivajo na ljudstvo in ga begajo. Toliko za danes.

V Mariboru, dne 12. februarja 1907.

Dr. Franc Voušek.

Najnovejše novice.

Socialni tečaj v Mariboru. Še enkrat opozarjamo na socialni tečaj, ki se vrši v Mariboru od 18.—21. febr. t. l. Predavanja se bodo ozirala osobito na vse panoge novodobne kmečke organizacije. Natančnejši načrt najdete v zadnjem „Našem Domu“. Kdor še želi kakih pojasnil ali da se mu pripravi stanovanje, naj se obrne na naslov: dr. Ant. Korošec, Maribor. Tečaj se začne dne 18. t. m. ob 9. uri predpoldan. Udeležence prosimo, da se zglasijo kake četrt ure prej v našem uredništvu, Koroške ulice št. 5, kjer se jim naznani kraj, kjer se bo vršil tečaj. Na veselo mnogoštevilno svidenje!

Odbor Slov. kršč. soc. zveze.

Pristaši Kmečke zveze, pozor! Akoravno je izpočetka od vseh strani zatirjevalo, da je posvetovanje dne 7. febr. neobvezno, ako se ne doseže popolna edinstvo, in da se je samo vsled tega dovolilo liberalni stranki tudi 10 zaupnikov, vendar iz vemo, vključno temu hočejo sedaj sklicati nek volilni odbor, v katerem ima liberalna stranka blizu 30 zaupnikov. Pristaši Kmečke zveze, pozor! Mi ne gremo po mandate liberalnim koncipientom in učiteljem, za to naj tudi nihče ne gre na limanice tem vabilom, ampak naj se drži Kmečke zveze!

Umrl je dne 13. febr. župnik Martin Gabro. Pogreb v petek ob 10. uri. N. v m. p.!

Volitve za državni zbor se bodo vršile v torek dne 14. maja, ožje volitve dne 23. maja.

Sv. Križ tik Slatine. Na zborovanju političnega društva v nedeljo dne 17. t. m. govori gosp. dr. Ant. Korošec. Zborovanje se začne ob 3. uri pop. v Čitalnici. Kmečko ljudstvo, pridi v velikem številu!

Jarenina. Dne 12. t. m. je bila tu pokopana ob jako veliki udeležbi ljudstva gospa Marija Baumann. Rojena je bila iz znane Wengerjeve rodbine in sestra pred kratkim v Ljubljani v pokoj stopivšega sodnjškega nadsvetnika znanega narodnjaka Karola Wenger. Umrla gospa je imela izvanredno globoko in živo vero, ki jo je tolažila v njenih trdih zemeljskih križih in bridkosti. Bila je tudi doberga in kaj usmiljenega srca do revežev. Bog daj narodni in krščanski gospej večni mir in pokoj! — V nedeljo dne 17. febr. po večernicah govori g. Rožič iz Gradca v Čitalnici o zgodovini in položaju slovenskih političnih strank in o novi volilni reformi. Pridite poslušati!!!

Iz Hajdine se nam piše: Poročali ste že v Vašem listu, da so na Gornji Hajdini zasačili tatinsko družbo in da je nekoliko teh tičkov že pod ključem. V krasni tej družbi je tudi neki Markovič. Pri zadnjih naših občinskih volitvah volil je ta človek s pooblastilom za ptujski okrajni zastop. Gospod očka Ornik pač nimajo posebne sreče s tem svojim zaupnikom.

V Brežicah govorita v nedeljo dne 17. t. m. ob 3. uri popoldne na polit. zborovanju v Narodnem domu gg. Roškar in dr. Benkovič.

Hajdin pri Ptuj. Dne 2. febr. je bil v Grharjevi gostilni občni zbor naše Čitalnice, kjer se je izvolil nov odbor. Pričakujemo od teh mož, da zastavijo vse svoje sile v procvet našega žalibog doslej skoro čisto mrtvega bralnega društva. Povsod beremo, da prirejajo izobraževalna društva poučne shode, in se z vso navdušenostjo poučujejo o dnevnih vprašanjih, a hajdinsko bralno društvo priredi enkrat na leto z veliko silo srečolov, po katerem je običajni ples i. dr.; in vendar bi lahko to društvo, ki je v neposredni bližini nemškutarskega Ptuja, veliko storilo v prosep slovenskega življa. Naprej, novi odbor: Na delo, cela hajdinska fara gleda z zaupanjem na Vas!

Ptujske novice. Nobena pošena reč dandanes ni in ne more biti zastoj, samo trgovci in urednik Slawitsch na Ptuj in drugi njegovi bratci usiljujejo ljudem, ki pri njih kupujejo, „Stajerca“ zastoj. Več kmetov se je izreklo, da ne gre več v trgovine, kjer se usiljuje ta gnjusobni nemškutarski in najbolj lažnjivi list, ki zasmehuje vse, kar je nam Slovincem svetega. Priprosti ljudje začenjajo sami uvideti, da le plevel in trnje brez dela in truda raste! — V zadnjem času se vedno bolj opaža, kako ptujski Nemci navidez tiho, a vendar dosledno izpodrivajo Slovence, kjerkoli se sploh da. Tako je nek doslej miren Nemec naenkrat odpovedal dolgotrajno stanovanje Slovincu, ki ga je zastoj prosil, naj ga vendar pusti vsaj do spomladi, ko se človek lažje kam gane, a nič ni pomagalo, moral je v najhujši zimi proč, ker so tako hoteli — ptujski mogoci. Kako potrebno bi pač bilo skupno postopanje ptujskih Slovincov na vseh poljih, da bi vendar pokazali ptujskemu paši, da se ne damo kar žive požreti!

Raznoterosti.

220 metrov visoka hiša. Zavarovalna družba „Metropolitan Compagnie“ v New-Yorku namerava zgraditi 220 metrov visoko hišo z 48 nadstropji. To bo najvišja zgradba na svetu, ki bo služila trgovskim svrham ter bodo stanovali v njej ljudje. Najvišji stolp na svetu je Eiffelov v Parizu, ki je 330 metrov visok, toda ne služi ne za trgovino, ne za stanovanje; piramide v Egiptu so 150 metrov visoke, stolp sv. Štefana na Dunaju je 137 metrov visok. Cela zgradba bo postavljena iz jeklenega ograja, a od zunaj bo obložena z mramornimi ploščami. V nadstropja bo vodilo šest vzpenjač. Stroški so proračunjeni na 75 milijonov kron.

Radovednost ni dobra. Neki orožnik je sledil nekega tatu. Na poti proti Starim Osojam je pa zapazil, da vranja glava moli iz snega. Orožnik hoče vrano pobrati je bil pa naenkrat ujet za roko v skopec. S silo se je potem rešil skopca, kateri je bil nastavljen za lisice. Vsled bolečin, ker so se mu skopčevi ostri zobje zadržali v roko, se je skoraj onesvestil.

Listnolca uredništva.

Dobrna pri Celju: Prihodnjic. Ni prostora! — Sv. Anton v Slov. gor.: Istotako! Pozdravljeni. — Sv. Križ n. M. p.: Dopis prihodnjic. Saj bo kmalu zopet boljše s prostorom. Sedaj zborujejo vsa društva in za to je ob tem času vsako leto tak naval. Oprostite! — Jamna pri Sv. Jurij: Dobro, toda prihodnjic, danes ni prostora. — Sakot pri Brežicah: Istotako. Pozdravljeni, večkrat se zglasite! — Sv. Lenart v Slov. gor.: Prosim, kdo so iste priče? — Nekateri rokopisi, zaradi katerih smo se že zadnjič opravičevali, tudi tokrat niso mogli v tisk, čeprav smo naredili prilogo. Kar ni zastaralo, se bo še vse porabilo.

Loterijske številke.

Dne 9. februarja 1906.

Gradec	85	55	59	60	4
Dunaj	74	52	82	82	78

Naznanilo.

Od 4. do včevši 16. marca t. l. se bosta vršila na sadjarski in vinarski šoli v Mariboru sledeča spomladna tečaja:

1. Poučni tečaj za vinarstvo in sadjarstvo, za posestnike sadonosnikov in vinogradov in druge prijatelje teh panog kmetijstva.
2. Viničarski tečaj.

V prvem se bo poučevalo teoretično in praktično najvažnejše iz imenovanih panog, ki odgovarjajo sedanjemu stanu. Viničarski tečaj pa je bolj namenjen za praktično izobrazbo viničarjev v vinarstvu in sadjarstvu.

Število udeležencev je določeno za prvi tečaj na 40 udeležencev, v viničarskem tečaju pa na 20.

Udeleženci viničarskega tečaja lahko dobijo kolikor je mogoče podporo. Zato pa morajo vložiti prošnje, katere morajo biti potrjene od županstva: 1. da je prosilec ubožen posestnik, 2. da so kmečki sinovi, ki delajo na očetovem posestvu ali pa da so viničarji takšnih posestnikov. To potrdilo se mora priložiti prošnji in navesti starost. Prosileci, ki ne zahtevajo podpore, morajo to izrecno pripomniti. Teoretični pouk se začne 4. marca ob 9. uri dopoldne; udeleženci viničarskega tečaja pa se morajo zbrati isti dan ob 8. uri dopoldne. Udeleženci obeh tečajev morajo prinesiti seboj trne škarje in cepilni nož, lahko pa iste tudi na zavodu kupijo.

Prošnje je vpslati do 26. februarja na podpisane ravnateljstvo.

106 1-1

Ravnateljstvo dež. sadjarske in vinarske šole v Mariboru.

CROATIA

edina hrvaška zavarovalnica, osnovana od občine svobodnega in kr. glav. mesta Zagreba.

CROATIA, osnovana na temelju vzajemnosti, sprejema v zavarovanje proti požaru in vpepelitvi po bliski nepremičnine vsake vrste: hiše, gospodarska poslopja, tvornice, mline itd. ter premičnine, kakor: hišno orodje, gospodarsko orodje, opremo, stroje, blago, žito, blago v trgovinah itd. po jako ugodnih pogojih in nizkih cenah.

Vsa pojasnila daje: Podružnica CROATIE v Trstu, Cerse št. 1.

MALA OZNANILA.

Vsaka beseda stane 2 vin.

Ti inserati se sprejmejo samo proti predplačilu. — Pri vprašanjih na upravnitvo se mora priložiti znamka za odgovor.

**Štampilje**

iz kavčuka, modele za predtiskarije, izdeluje po ceni Karol Karner, zlatar in graver v Mariboru, Gosposka ulica št. 15.

Pravo kmečko silovko in droženke, za katerih pristnost se jamči, prodaja gospa Jerič v Karčevini štev. 126 pri Mariboru ob graški glavni cesti. 2 (26-7)

Lepa hiša s 4 stanovanji, z lepo kletjo, hlev za živino, 5 svinjakov, drvarnice itd., vse z opeko krito, poleg hiše sta dva vrta za zelenjavo, sadonosnik, veliko brajd in dve veliki njivi, kateri se lahko za stavbinske prostore prodajo, ker je vse ob 4 cestah in blizu cerkve in šole v najlepšem kraju v Studencih pri Mariboru ležeče, se zaradi starosti prav po ceni prodajo. Naslov pove upravnitvo tega lista. 36 5-5

Veske vrste debila od 4 m dolžne kupim za najvišjo ceno na mestu lesnega skladišča ali klovna v Mariboru. Na to opozarjam posestnike, ki ne morejo dobiti daljših debel iz svojih gozdov. Janez Špec, lastnik žage, Maribor. 18-18

Znane po ceni se kupi vse resno blago, ugotovljene oblike in perilo v vsaki velikosti pri Adolfu Weslaku, Maribor, Dravske ulice 4. 608 16

Vino, ceno in pristno istrijansko, od prve roke prodaja Sebastian Luk, trgovec v Kringi, pošta Tinjan (Antignana) pri Pazinu v Istri. Vino pošilja v sodih od ne manj ko 56 litrov za gotov denar ali s povzetjem franko železniška postaja Sv. Petar u Šumi (S. Pietro in Selva). Pošlje tudi rad uzorce. 50 26-4

Harmonij, popolnoma nov, ameriške vrste, se prodajo, tudi na obroke. Več pove Ivan Kacin, Volosko, Villa Cornelia. Istra. 80 4-3

Veleposestvo v lepem trgu na Spodnjem Štajerskem je na prodaj. Iste meri 98 Ha, 92 arov, 19 m² in obstoje iz njiv, travnikov, gozdov in novo zasajenega vinograda. Na istem se nahaja hiša, tik župne cerkve, na kateri se izvršuje gostilniška in mesarska obrt že čez 80 let. Tik hiše je ledenica, živinski in svinjski hlev ter kovačnica. Ta poslopja so zidana in z opeko krita; zraven je tudi veliki kozolec. Proda se vse skupaj ali tudi na kose. Cena in vse natančneje se izve pri gosp. dr. Josipu Georg-u, advokatu v Šmarju pri Jelsah. 81 3-3

Dva kovaška vajenca, poštenih starišev, v starosti od 14. do 16. let, takoj sprejemem. Ugodni pogoji. Mihael Ložar, kovač in izdelovatelj raznih vozov v Dragomelju št. 40 pri Domžalah. 84 3-2

Mala soba, s ali brez hrane, se odda za dijaka ali gospoda. Maribor, Badlgasse, vila št. 11. 94 2-2

Pekarija, prodaja vina, žganja in piva, se prodajo ali pa da v najem. Naslov v upravnitvu. 55 4-4

Porcelan in steklenina se po ceni prodajo pri Ant. Fetz v Mariboru, Gosposka ulica 14, ker se bo opustila prodajalna. Posebno po ceni za prodajalce in gostilničarje. Vse pod prodajno ceno. 70 3-3

Studenčne cevi, dobro ohranjene, za 2 studenca in veliko železno kolo s podstavom prodaja Kantner, Tegethoffstrasse 23. 74 (6-3)

Trte, ceplene, ameriške, najboljše vrste, prodaja P. Srebre, Tegethoffstrasse 23. 92 3-2

Mlatilni stroj, dober, močan, se po ceni prodaja. Naslov pove upravnitvo Slov. Gosp. 89 2-2

Viničar s 6 ali 6 delavskimi močmi se sprejme pod ugodnimi pogoji v Mariboru, Weinbaugasse 116. 91 2-2

Za cerkovnika se sprejme trezen in marljiv neoženjen fant. Dopisi na Dragotina Fsiš, organista v Zavrtu pri Ptuj. 86 3-2

Krojačem in šiviljam priporočam vzorce (Schnittmuster) za razne obleke po najnovejših modah krojaški mojster Ivan Keček, Sv. Tomaž bl. Ormoža. 100 10-1

Trgovski pomočnik, kateri je dobro izurjen v trgovini z mešanim blagom in je dober manufakturst, se sprejme pri Jakobu Dereani v Žužemberku. Ponudniki, kateri morajo biti čez 20 let stari, naj pošljejo svoje ponudbe naravnost v Žužemberk na gori omenjeno trdnico. 102 3-1

Sodarski učenc, močan, se sprejme. Maribor. Schillerstrasse 17. 99 2-1

Novozidana, enonadstropna najemninska hiša s 8 strankami, dobro obiskano trgovino, tudi pripravno za gostilno ali za kak zavod, z vrtno se za stavbišče, tik Celja, kjer se ceste in poti križajo, je na prodaj le Slovencev za 28.000 K pod zelo lahkimi plačilnimi pogoji. 8-1

Hišico, ne samotno ali pod hribom ležečo, garantirano suho, snažno prijazno in priprosto, v lepem in zdravem kraju najspod. Štajerja. Goriškega ali Gorenjskega, ob cesti, z velikim zemljiščem okoli hiše, obilno, zdravo ako mogoče tekočo vodo, kupim blizu kakega trga in postaje od zdravih ljudi. Ceno in podrobnosti pod "posestvo", pošto-ležeče Barkovlje (Trst). 96 1-1

Trgovski učenc se takoj sprejme pri A. Pinter v Slov. Bistrici. 103 3-1

Čevljarjski učenc se takoj sprejme pri Juriju Zunko, Zgornje Radvanje, Maribor. 68 (4-2)

Glasovir, z močnim, lepim glasom, zelo lep, je po ceni na prodaj. Poizve se pri Josipu Turin, postajni preglednik v Rušah. 2-2

Krasnobarvne kanarčke, drdrače, kvokače in slavnem slično pojče, ki so dobili v Ustju 1. 906 I. odliko, priporočam po 12 do 20 K na 8 dnevni poskus; samice po 3 in 4 K I. Weixl, Maribor, Zofijin trg 3. 71 3-3

Učenec

ki je dovršil II. gimnazijski razred ali meščansko šolo, se takoj sprejme v tiskarno sv. Cirila v Mariboru.

Kuverte

priporočam

tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Kaj toče majhen sem možic!
Pa sem lepo debelih lic.
In ta sem le zato dobil,
Ker sem Kathreinjevo kavo pil.

Pristna samo iz izvornih zavojih z imenom **Kathreiner.**

Nihče naj bi ne pil močno razburjajoče zrnate kave nemešane!
Kathreinerjeva Kneippova sladna kava
sama se je obnesla za najokusnejšo primes, ki lahko prebavna, redilna in krvotvorna speši zdravje.

Otroke bi bilo samo še navajati Kathreinerjeve kave.

Oddaja stavbe

novega enonadstropnega šolskega poslopja s 4 učnimi sobami, eno sobo za učila in konference in nadučiteljskim stanovanjem z 2 sobama in kuhinje in s kletmi v Gornjem gradu.

Ustmena zniževalna dražba se bo vršila

v ponedeljek dne 18. februarja 1907 ob 11. uri predpoldne

v šoli v Gornjem gradu.

Oddala se bo stavba le enemu glavnemu podjetniku. Izklicna cena znaša 57.171 K 76 vin.

Stavbeni operat, sestojec iz stavbenih načrtov, stavbenega dovoljenja, stroškovnika in stavbenih pogojev, je v vpogled razporejen v šolski pisarni v Gornjem gradu in pri okrajnem šolskem svetu v Celju (okrajno glavarstvo).

Vsak dražbenik mora pred pričetkom dražbe položiti 5.717 K varščine.

Krajni šolski svet Gornji grad, dne 24. januarja 1907.

104 1-1

Načelnik: Fr. Kocbek.

OVES

„Willkomm“.



Ta težki oves obrodi v vsaki zemlji, je najbolj rodovit in najprej dozori. Zraste visoko in daje prav dobro slamo za krmo, na njivi pa se ne vleče. Ker se ta oves na redko seje, zadostuje 50 kil za en oral.

Podpisano oskrbnitvo pošilja 25 kil za 9 K, 50 kil za 17 K, 100 kil za 32 K z vrečo vred. Uzorce po 5 kil pošilja s pošto franko proti 3 K 20 vin. predplačila. 75 4-3

Oskrbništvo graščine Golič
pri Konjicah, Štajersko.

Tržne cene

v Mariboru od 9. februarja do 14. februarja 1906.

Živila	100 kg	od		do	
		K	h	K	h
Pšenica		15	50	—	—
rž		14	—	—	—
ječmen		15	—	—	—
oves		16	—	—	—
koruza		13	50	—	—
proso		16	—	—	—
ajda		17	—	—	—
seno		5	—	—	—
slama		4	60	—	—
fižola	1 kg	—	30	—	—
grah		—	62	—	—
leča		—	68	—	—
krompir		—	8	—	—
sir		—	32	—	—
surovo maslo		2	60	—	—
maslo		2	40	—	—
špeh, svež		1	26	—	—
zelje, kislo		—	32	—	—
repa, kisla		—	20	—	—
mleko	1 lit.	—	20	—	—
smetana, sladka		—	72	—	—
„ kisla		—	84	—	—
zelje	100 glav	—	—	—	—
jajce	1 kom.	—	10	—	—

Hranilnica in posojilnica na Dobrni

ima svoj

občni zbor

v nedeljo, dne 17. svečana ob 3. uri pop.

v uradnih prostorih.

Na dnevnem redu je: Poročilo načelstva za upravo leto 1906, poročilo računskega pregledovalca za 1. 1907 in slučajnosti.

Če bi ob 3. uri ne bilo za sklepčnost potrebno število udov navzočih, vrši se ob pol 4. uri istega popoldne drug občni zbor v istih prostorih 97 1-1

Načelstvo.

Josip Holc, trgovec, se je preselil

v Smolince na svoje posestvo,

kjer ima hišo sposobno za trgovino. — Obeta in priporočam vedno sveže blago po zelo nizkih cenah. Slav. občinstvo naj ga blagovoli v mnogobrojnem številu obiskati, ker zagotovi vsakemu kar najbolje postreže.

101 2-1

Velepospovanjem

Josip Holc, trgovec v Slavščini.

Marijine kapljice.

Te kapljice se rabijo za vse notranje in zunanje bolezni — to je do sedaj najbolje hišno zdravilo, ki izvrstno deluje in pomaga v mnogih boleznih. Osebito deluje izvrstno proti protinu (gihtu), reumatizmu, bolenju, trganju, glavobolu, zobobolu, prsobolu, kašlju, prehlajenju, sušici, jetrni in bubrežni bolezni, želodčni in črevesni bolezni, napihavanju, grču, zgagi, proti bljuvanju itd. Krepi živce in telo, torej neobhodno potrebno za vsako hišo.

Imam tisoče zahvalnih in priznalnih pisem.

Delujejo izvrstno in zanesljivo. — Dobrega in ugodnega okusa so, tako, da jih vsak rad vsame in tudi otroci.

Cena je franko na vsako pošto: 765 (10-8)

12 steklenič (1 tucat) 5 K, 24 steklenič (2 tucata) 8-60 K

86 steklenič (3 tucate) 12-40 K.

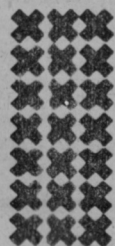
Manje od 12 steklenič se ne razpošilja.

Prosim, da se naročuje samo od mene pod naslovom:

Ljekarna k zlatemu orlu, Pakrac, Slavonija.

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Dunajska cesta 19 v Medjatovi hiši, v pritličju, Dunajska cesta 19



sprejema: zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in pridelkov proti požarni škodi; 2. zavarovanja zvonov proti poškodbam; in 3. zavarovanja za nižjeavstrijsko deželno zavarovalnico na Dunaju za življenje in nezgode. — Pojasnila daje in sprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice ter postreže na željo tudi s preglednicami in ceniki. — Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanja pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico. — V krajih, kjer še ni stalnih poverjenikov, se proti proviziji nastavljajo spoštovane osebe za ta zaupni posel.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost.

Glavno poverjenitvo za Spod. Štajersko in Koroško g. Avg. Weixl, Maribor.

Edina domača zavarovalnica! — Svoji k svojim!

12 12-2

Nova in najcenejša trgovina z manufakturnim in konfekcijskim blagom

Grajski trg 2.

M. E. ŠEPEC

Burgplatz 2.

Maribor • (v lastni hiši)

prilporeča za spomlad svojo veliko zalogo modnega blaga za dame in gospode. — Različne vrste pristnega platna za posteljne oprave, perila za dame in gospode, preproge, razne garniture za postelje, obleke za gospode in dečke, kravate itd. — Posebno velika izbira za neveste.

Postrežba točna in strogo solidna!

M. Berdajs

Maribor : Sofijln trg

prilporeča svojo veliko zalogo
špecerijskega blaga in
vse vrste semena.

Nova trgovina
Mahorič & Šeligo
• Ptuj •

nasproti pošte in gostilne Vračko
prilporečata slav. občinstvu svojo
najnovejšo zalogo manufakturne
nega blaga ter vabita k obilnemu
obisku.

Alojz Šket

pozlatar

Maribor, Stolni trg 5

se prilporeča čistiti duhovščini
in slavnemu občinstvu v iz-
vrševanju vseh v to stroko spa-
dajočih del in popravil.

Restavracija „Narodni dom“
v Mariboru

prilporeča sortirana vina dr. Turnerja, osobito čisti muškati
v steklenicah, Zdravčev ljutomerčan, dr. Stuhečev haložan i. dr.
— Piva: budijevsko in ob veselicih tudi akcijsko laško. —
Kuhinja samo s svežimi jedili.

Trgovina z železnino

Jos. Prstec

Maribor, Tržaška cesta 7

prilporeča svojo veliko zalogo vsa-
kovrstnega orodja za rokodelce,
vse vrste železnine, traverze, kose,
peči, vodovodne naprave itd. Port-
land in Roman cement, apno itd.
Vse po najnižji ceni!

Razpošiljanje blaga
na vse kraje sveta!
Najcenejša, največja
ekspozitna trdnja!



Prosim, zahtevajte
veliki cenik, ki se
pošlje zastoj in
poštne prosto!

H. Suttner urar, Ljubljana

Mestni trg, nasproti rotovža

prej v Kranju

prilporeča svojo veliko, izbrano

zalogo finih

švicarskih ur,

briljantov, zlatnine in srebrnine

v veliki izbiri po najnižjih cenah.



V dokaz, da je moje blago res fino in
dobro, je to, da je razpošiljam
po celem svetu. — Na stotine pohvalnih pism
je vsakomur prostovoljno na ogled, da se lahko
sam prepriča.

Pozor, kupovalci!

Jožef Ulaga

v Mariboru, Tegethofova cesta 21.

prilporeča svojo veliko in najnovejšo zalogo manufakturnega blaga,
kakor: fine volnene obleke za neveste vsake barve, velikansko izbiro
lepih svilnenih robocev in predpasnikov. Dalje prilporeča tudi jako dobro
modno sukno za moške obleke. Vsaokvrsne preproge, odeje in rjuhe,
platno za perilo, moške in ženske srajce ter sploh vse najrazličnejše
perilo. — Vse po najnižji ceni!

Vsled ugodnega nakupa blaga mi je mogoče
prodajati blago 10 % cenejše kakor drugod.

„Pri sv. Jožefu“.

Tovarna za glinske izdelke

v Račju

izdeluje s parnimi stroji iz najboljših, večkrat premlete gline priznane
najboljše izdelke, kakor: patentovano zrezno in vsakovrstno drugo
strošno opeko, opeke za zid, za oboke, dimnike, rekontra-opeko,
plošče za tlak, lončene evi itd. po najnižji ceni.

Zaloga tudi v Mariboru, Cesarska cesta, pri kamenarju A. Gaiserju.

Nova trgovina z lesom in premogom

IVAN LAMPRECHT

MARIBOR, Karčovina 138

ob glavni cesti, za gostilno Taferne.

Prodaja vsih vrst lesa, drv
in premoga.

Gene zmerne, postrežba točna.

Franc Pleteršek

Maribor, Koroška cesta 24.

Velika zaloga raznega po-
hištva, ogledal in podob.
Cene jako nizke.
Prodaja tudi na obroke.

Perutninarji!

PALMA jamčeno sredstvo,
ozdravi vsako pe-
rutnino, ki oboja perutnice, je dris-
ljava, ima zapečene zadke in vam
včasih zalega do zadnjega komada
pogine. — Pošljite 85, 55 ali pa
100 vin, naprej in naročite Palme
z navodilom poštne prosto. I. E.
Weigl, tičjeklajni preparati,
Maribor, Sofijln trg 8.

Špecerijska trgovina

A. Vertnik

Maribor, Koroška cesta št. 9

prilporeča svojo veliko zalogo špe-
cerijskega blaga ter različnega vina
in piva, žganja itd.

Velika zaloga premoga in dro.

Delniška družba združenih pivovarn Žalec in Laški trg

v Ljubljani

prilporeča svoje

= izbrano pivo v sodcih in steklenicah. =

POSOJILNICA V MARIBORU

ustanovljena l. 1882.

šteje 3000 zadruženikov z 120.000 K vplačanih deležev. — Stanje hranilnih vlog: tri in pol mi-
ljona kron. — Stanje posojil: tri milijone kron. — Stanje rezervnih fondov za dobrodelne na-
mene: 325.000 kron. — Obrestna mera za hranilne vloge: 4 % in 4 1/2 %. — Obrestna mera
za posojila: 5 %, 5 1/2 %, za hipotekarni, 6 % za osebni kredit.

Rentni davek plačuje posojilnica za vlagatelje. — Obresti hranilnih vlog pripisujejo se glavni
poluletno brez posebnega naročila.

Pisarna je v „Narodnem domu“.

Urađuje se v torkih, sredi, četrtkih in sobotah dopoldne, izvemši praznike.

ANTON VIHAR

stavbeni in umetni mizar

Heugasse 4 Maribor Heugasse 4

(v lastni hiši)

prevzame vsa v njegovo stroko spadajoča dela,
katera izvrši v najkrajšem času po konkurenčnih
cenah.

Prilporeča se tudi v izdelovanje šolskih in cerkvenih
opar, pisarniškega in umetnega pohištva ter vseh
v trgovinah potrebnih mizarskih izdelkov.

Delavnica:
Heugasse 4.

Prodaja pohištva:
Na novem trgu,
Freuhausgasse 1.

To je novo!

	gld.
1 prt (rjuha) brez šiva	— 76
1 odeja z dobro volno napolnjena	2 —
1 zglavnik s čistim perjem napolnjen	1 75
1 kg čistega perja brez praha	— 85
1 slamnjača (Strohsack) z lanenega cviliha	1 60
1 odeja iz himalaja-volne	1 10
1 obrisača	— 19
1/2 ducata kuhinjskih obrisač	— 65
1 namizni beli laneni prt	— 45
1/2 ducata kavinih servietov	— 24
1/2 „ belih servietov (veliki)	1 45
1 pisani namizni prt	— 48
1/2 ducata žepnih robocev (beli ali pisani)	— 86
1 predpasnik iz lincerskega druka, na obeh straneh za nošo	— 49
1 batist predpasnik (beli)	— 19
1 pas iz žameta ali svile	— 17
1 dežnik, močen	1 80
1 šifon srajca (fina)	1 25
1 oksford srajca	— 85
1 Jagrova srajca	— 88
1 ženska srajca	— 48
20 m močnega belega platna	3 20
20 m vojaškega platna	3 90
1 cagaste hlače (najboljše)	1 68
1 suknene hlače (močne)	2 60
1 par ženskih čevljev	3 85
1 „ moških čevljev	4 45

Tovarniška zaloga manufakturnega blaga

Alojzij Gnišek

Maribor, glavni trg št. 1.

FELIKS ROP

manufakturna trgovina v Mariboru

Grajski trg št. 2.

prilporeča svojo veliko zalogo manufakturnega blaga za moške in ženske obleke,
vsakovrstnega finega perila, predpasnikov, žepnih robocev, naglavnih rut, nogavic itd.
Zaloga sobnih preprog, potna in posteljna ogrinjala.

Najnižje cene!

Postrežba točna!

Alojzij Pinter

trgovina pri farni cerkvi v Slov.

Bistrici (podružnica na Gor. Bistrici)

prilporeča raznovrstno blago, kakor:
manufakture, špecerijo, železo,
steklo, posodo, barve itd. na de-
belo in drobno.

Zadnji čas

za spomladno gnojenje!

Najboljše in najcenejše, fosfora vsebujoče umetno
gnojilo je

Tomaževa žlindra.

Zvezdna  znanka.

iz Tomasovih tovarn, Berolin

z. z. o. p.

Prodaja za celo Spodnje Štajersko na debelo in drobno

Trgovina z železnino „Merkur“

P. Majdič, Celje.

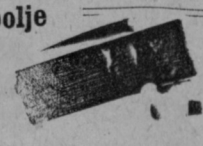
Za radgonski in ljutomerski okraj je prevzel zastopstvo

J. Škerlec

v Zgornji Radgoni.

Poučni spisi zastoj.

Zraven žlindre je potreben tudi

Kajnit še bolje

Kdor se še ni prepričal naj z malim poskusi.

Narodna gostilna

„Pri pošti“

Maribor, Tegethofova cesta 49

prilporeča vedno sveže pivo, iz-
vrstna domača vina ter mrzle
in tople jedi. Mar. Meden.

Barthelnovo

apno

za poklajo, najboljše kakovosti

prilporeča

M. Berdajs, Maribor, Sofijln trg.

Vabilo družbe sv. Mohorja za leto 1908.

Družba sv. Mohorja stopa pred Slovence s srčnim vabilom k prav obilnemu pristopu. Kakor kaže „Glasnik“ v zadnjem družbenem koledarju, je število novovpisanih udov v „zlatih bukvah“ doseglo častno število 267.194, in družba je od časa svoje ustanovitve sem razposlala samo svojim redno vpisanim udom 10.800.934 knjig. Slovenci! Ali nas te številke ne vzpodbujajo k nadaljni vztrajnosti, k vedno novemu napredku? Zato veljaj i za to leto: Kdor le more, pristopiti k družbi sv. Mohorja! Zvesti ji ostanite vsi stari udje, pridobite si pa tudi še prav mnogo novih. Zlasti po mnogih naših družbah naj bi se pričela prav živahna agitacija za družbo svetega Mohorja — čim večje bo število udov, tem uspešneje bo mogla družba izvrševati svoje delo za verski, narodni, kulturni napredek Slovencev! — S posebno prošnjo se zopet obračamo do č. gg. poverjenikov, da prevzamejo tudi letos svoje sicer težavno, a toli koristno in zaslužno delo, ter družbi dovedejo čim največ starih in novih udov! Kjiževni dar za 1. 1907 je tale: 1. „Zgodbe sv. pisma“, 14. snopič. V tem snopiču bo podal Slovecem dobro znani pisatelj dr. J. E. Krek prevod in razlaga „Dejanje apostolov.“ — „Zgodbe“ so kakor po vsebini tako po slikah Slovcem tako dobro znane, da jih pač ni treba več priporočati. Naj bi nam ohranile stare, in privabile prav mnogo novih udov! — 2. „Pamet in vera“. III. zvezek. Spisal J. M. Seigerschied. — Prejšnja dva zvezka tega temeljitega dela sta si pridobila mnogo priznanja. Gotovo bo tudi trefji zadovoljil čitatelje. Poljudno, znanstvenotemeljito obravnava vprašanja: „Očetova podoba“, „Odkod in čemu?“, „Nevidni svet“, „Prevažna vprašanja“, „Osodepolni padec“. — 3. Umni čebelar. II. snopič. Spisal Fr. Lakmayer. Ljuba prijateljica je slovenskim oratarjem pa tudi drugim čebelarjem. Čebelarstvo je zadnja leta zelo napredovalo in čebelarji so od družbe že mnogokrat zahtevali pomočno knjigo o tej stroki. Letos jo podamo! Spisal je to delo priznani strokovnjak-čebelar in gotovo bo ustregla širšim krogom. — 4. „Življenja trnjeva pot“, se imenuje lepa povest, katero po resnični zgodbi iz polupreteklega časa Mohorjanom pripoveduje znani slovenski pisatelj Jos. Kostanjevec. — 5. „Slovenske Večernice“, 59. zvezek, bodo tudi podale lepega pripovednega berila. Že stara, a vedno priljubljena znanka so „Večernice“ Slovcem, in bodo to ostale gotovo tudi za bodoče. — 6. „Koledar družbe sv. Mohorja za leto 1908“. Naš Koledar je Slovcem istotako že star znanec! Potrudili se bomo, da bo kolikor mogoče zanimiv, pa tudi kratkočasen. Evo, to vam je književni dar, ki ga letos podaja družba sv. Mohorja! Na Vas, dragi Slovenci, je, da s čim najobilnejšim pristopom k družbi poskrbite za to, da se te knjige čim največ razširijo med narod! Nabirajte pole z denarjem naj se odboru dopošiljajo do dne 5. marca. Mnogo truda, sitnosti in nepotrebnih stroškov povzročajo nam tisti, ki nam ne dopošljejo ob pravem času udnine. Posamezne ude in take kraje, ki nimajo 15 udov, pa prijazno opozarjamo, da morajo po družbenih pravilih letnini (2 kroni) dodati še 40 vinarjev za opravilne stroške, namreč za zavoj, spremnico s kolekom, delo itd. Seveda morajo potem poštnino, ki znaša veliko več, še sami plačati. Isto velja tudi za posamezne pošiljateljce. Mili Bog naj blagoslovi naše delo in geslo za Mohorjevo družbo ostani: Ne nazaj in navzdol, marveč vselej naprej in navzgor!“ V Celoveu, dne 30. prosinca 1907. Odbor.

Narodno gospodarstvo.

Drugi gospodarski poučni tečaj v Studenicah od 7. do 8. januarja t. l.

Razložil je prednosti novega dobro narejenega panja pred starimi; razložil kje in kakšen bodi čebelnjak, kakšne toplote je treba. Ker po zimi ni mogoče iti k čebelnjaku, je na velikih stenskih podobah natančno razložil razvitek čebele in njeno telo. G. Jurančič je vnel slušatelje za čebelarstvo, prosili smo ga in obljubil nam je na spomlad zopet priti. Poslušalo nas je govor 64.

Za predavanje o gozdarstvu smo iskali vsepovsod veščaka. A ni ga najti, ki bi bil slovenščine zmožen. Dosedaj se na Spodnjem Štajerskem nismo dosti zmenili za gozdove več, kakor da smo jim rekli: daj! daj! Zato se tudi v to poklicane oblasti niso zmenile za nas, zlasti kar se tiče pouka. Vendar bi se lahko nekaj zgodilo, kakor je naša podružnica ob tej priliki povzela iz dopisovanja. Zato opozorimo ob tej priliki merodavnje može na zadevo. — V sili nam je pomagal g. Goričan. Govoril je zlasti o tem, kako škoduje gozdu grabljenje listja za steljo. Povdarjal je, kako nesmiselno in potratno se s steljo ravna. Gnojilna moč ni v listju, ampak v odpadkih, ki ji stelja sprejemlje. Kjer največ stelje porabijo, imajo navadno najbolj nemarno živino. Sekana stelja se priporoča k večjemu ondi, kjer je gnojiti težke zemlje, da se jih rahlja. Ne glejmo, koliko vozov gnoja smo navozili na njivo, ampak kakšen je dotični gnoj. Hleve je torej treba popodati, da ne bo jam, dobra gnojilna in gnojilne jame narediti, vsak dan od živine gnoj spraviti in ga vsakikrat takoj trdno potepati, med steljo pa popolnoma suho prst trositi. Vedeti moramo namreč dobro, da suha prst toliko dragoceno gnojilno snov dušec v se posrka in njegovo moč v sebi zadržuje, medtem ko iz listne stelje izhlapeva. Zato tudi vidimo, da umni gospodarji po dvorišču prst trosijo in gnoj sami ali z živino teptajo. Na tak način se pridobiva res pravi gnoj, se pa tudi pomaga gozdom, da se z listjem sami gnoje. V gozd bi naj hodili bolj po les kot po steljo. Naj se gleda vedno na to, da se kuri s suhimi drvami; na stotisoče denarja se potrafi v kratkem v enem okraju, kjer s svežimi drvami kurijo. Drevje se naj seka vedno grudna, sploh po zimi, ko spi vsa moč v drevesu. Tedaj je les trpežen; tudi n. pr. prikljice za fižol itd. — Poslušalec 55. — V soboto je bil razgovor o vzrokih nazadovanja in propadanja kmetijskega gospodarstva. 1. Kmečki davki so previsoki, in sedanja razdelitev davka popolnoma nepačna. Od čistega dohodka bi bilo pravično plačevati davek, ne pa od zadolženih posestev. Kmet plačuje po 40krat več davka nego vsak kapitalist. 2. Še bolj mučijo dolгови zlasti vknjiženi, oziroma njih obrestovanje. Zato je najskrajnejši čas, da deželni zbor sklene vpeljati hipotekočno banko, kakor se je lani na občnem zboru kmetijske družbe v Gradcu enoglasno zahtevalo. 3. Silno nam manjka strokovne kmečke izobrazbe. Vsak stan potrebuje temeljite izobrazbe. Drugi gospodar n. pr. obrtnik ali trgovec bi se menda v enem letu izdelal, če ne bi bil naobražen. Kdor ima pogled v prihodnost, vidi, da se bližamo gotovemu propadu, ako ne bo rešitve. Nujno tedaj potrebujemo izobrazbe. Kmetijski podnik naj bi se na kmetih vsekako vpeljal v zadnja leta ljudske šole. Otroci naj bi se v šoli učili ne toliko: kako o se naj zemlja obdeluje in kako se gospodarji ali gospodinji; — tega se uče od starišev; ampak z akaj se obdeluje, gospodarji in gospodinji tako in tako. Nujna želja se je izrekla tudi po ustanovitvi kmetijske šole. 4. Kakor primanjkuje izobrazbe, tako nujno pogrešamo tudi tesne kmečke združitve; ta je kmečkemu stanu dozda skoraj čisto neznan reč. Le z združenjem si je drugod kmetijstvo opomoglo, pomagajo si z združevanjem tudi pri nas drugi sta-

novi; najmočnejši stan — kmečki — pa se do tega še ni povzpел. Nujno je želeli tesne kmečke zveze. V edinosti je moč. — 5. Delavec primanjkuje, ker beže s kmetov. Kako si pomagati? Pomagati bo morala država, da vpelje za kmečke delavce starostno zavarovanje; pomagati si bomo morali sami s tem, da si z združenimi močmi naročimo potrebnih strojev, pa tudi s tem, da se bomo bolj tistih panog kmetijstva oprijeli, ki ne zahtevajo toliko delavskih moči. Njive na bregovih kolikor mogoče opuščati, pa ležje njive v jeseni toliko bolj globoko orati in jih tako z zrakom in drugim gnojem gnojiti. Izmed strojev se zlasti splača izvrstni Sackov plug, ki ga pri oranju ni treba držati in ki se ga lahko hitro prenaredi tudi za okopavanje, ogrebanje, izkopavanje; nadalje mlatilnica, priprost domač mlin (žrmlje), mlin za mečkanje sadja, kakor ga izdeluje n. pr. Dengl, mlin za grozdje, stroj za čiščenje in vejanje žita. — 6. Da še o več drugih vzrokih propadanja kmečkega stanu ne govorimo, omenimo le še zapravljivost na obleki itd. in na alkoholu. Zapravljivost in alkohol sta rak — rani na kmetijstvu in velik dobrotnik je, kdor resnično kaj stori v ozdravitev teh bolezni. Mnogo bi pomagale raifeisenovke, pa tudi takozvane čebelice, ki jih snujejo zdaj izobraževalna društva že za mladino. To je bil jako poučen dan in g. predavatelj je pouk obeh dni vodil tako, da se je vršil v obliki razgovorov. Ob enem je prinesel seboj jako lepo narejene sadne modele — najbolj priporočljivih hrušek in jabolk. Naročili so udje zopet jako veliko drevese za jesen. V nedeljo je bil občni zbor, na katerem se je podalo poročilo o delovanju podružnice v prvem letu, kakor smo ga podali ob kratkem v zadnji številki „Slov. Gospodarja“. Določila sta se dva odposlanca za občni zbor, in se razgovarjalo o podružničnem delovanju za letošnje leto.

G. Zadruga mlekarne pri Sv. Bolfanku v Slov. gor. Več časa zasledujem življenje tukajšnje zadruga mlekarne, pa kakor vidim, vključno požrtvovalnosti nekaterih mož si ne more zagotoviti trdnega stališča. Večkrat so že poročali razni nasprotni listi, da je umrla, ali da je na smrtni postelji, pa doslej še se to hvala Bogu ni zgodilo. Ako bi se želje nasprotnikov uresničile, bi imelo to preslebe nasledke za nadaljno kmetijsko zadrugašništvo cele okolice. In vendar je edini pogoj, da bi se naše kmetijstvo povzdignilo na količkaj boljšo stališče. Želeti bi torej bilo, da bi ta edina mlekarne v krasni, tečne krme polni pesniški dolini dobro uspevala. Bodi mi toraj dovoljeno, da tukaj izrazim svoje mnenje v par kratkih stavkih, kako bi se mogel dober uspeh mlekarne zagotoviti. Kakor že kaže naslov „zadruga mlekarne“, je podjetje zadruga, te je zveza več oseb. Ravno to jo krepi, daje moč, ugled in bodočnost. A to je, kar nam manjka pri naši zadrugi, namreč veliko število zadrugašnikov, in kar iz tega sledi, da dobava potem mlekarne prepičlo število mleka. Kakor se čuje navadno 300–500 litrov, mnogokrat pa še manj na dan. Jasno pa je, da si zadruga, dobro uspevajoče mlekarne pod 1000–1500 l. mleka na dan niti misliti ne moremo. Ravno največji nedostatek pa se da pri nas korenito izboljšati! Zadruga se mora razširiti na vse, če tudi eno uro ali še delj proč ležeče vasi. Zato bi svetoval načelstvu, da bi sklicalo sedaj v zimskem najpripravnijem času poučne shode s pomočjo morebitnega zadrugašnega revizorja ali potovalnega učitelja za živinorejo v bližnji občini, v Gočovi, Trebetcih, Trnovcih, ter bi se ob enem sprejemali zadrugarji in bi se moglo tudi že približno število mleka določiti. Obenem bi se morala izmisliti od vodstva vožnja mleka, to je, da nebi bilo potrebno vsakemu posameznemu nositi oziroma voziti. To storijo tudi vse druge mlekarne, kjer so zadrugarji v oddaljenih vaseh. Vožnjo dajo v akort ali pa vožnjo zadrugarji po gotovem redu sami oskrbujejo. Ako bi se dala vožnja v akort, bi se ti

Dve nevesti, pa le en ženin.

Priredil V. C.

V dovški fari so bolj revni kmetje. Saj je pa tudi vas majhna, šteje namreč celih 12 hiš. Le koncem vasi stoji veliko poslopje, za katerim se razprostira veliko dvorišče z vsemi za gospodarstvo potrebnimi stavbami. Ze od daleč gledaš z veseljem to poslopje. A ostrmel in čudil se boš, če stopiš v hišo ter si vse ogledaš natanko. Takega reda, take snaznosti in tako lepe živine ne najdeš kmalu na kmetih.

Balohov oče — ta je bil gospodar na tem domu — so pa bili tudi ponosni na to. „Da, da“, so pogostokrat rekli, „kdor zna, pa zna. Pa sem se moral tudi truditi, in mnogokrat mi je kapal pot od čela, da sem spravil vse to vkup.“

Kako so ljudje blagrovali mladega Janeza, ki bo prevzel enkrat to posestvo. To se je uresničilo prej, ko bi kdo mislil.

Sicer so Balohov oče bili že precej v letih. A že bi jih sodil po vnanjem, bi jim nihče ne prisodil, da že nosijo sedmi križ na hrbtu. Bili so velik in močan mož, da bi še medveda ugnali v kozji rog. Nase so seveda imeli sive, pa saj so mladi ljudje tudi večkrat že čisto sivi. Zato se pa pri delu niso nobenega ustrašili. To jim je šla kosa, da je nisi mogel spremljati z očmi, in vedno so bili daleč pred drugimi kosci.

Janez pa je bil že tudi odrasel. To vam je bil fant od fare. Stari je bil grozno ponosen nanj.

Na novega leta dan je bilo, ko so oče prepisali dom na fanta; zase in za mater so si izgovorili tisto lepo sobico pod streho. Janezu je bilo to

všeč in sklenil je pri sebi, da jim bo vedno skušal vstreti.

A stari ni dal zdaj še miru.

„Veš kaj, Janez“, so rekli sinu, „nekaj zdaj še manjka. Gospodinje bo treba. Le hitro si jo izberi, da bo na Svečnico poroka.“

To pa je bilo lažje rečeno, ko storjeno.

Janez je sam tudi čutil potrebo gospodinje, a kje jo izbirati. V domači fari je bilo komaj 5 deklet za možitev, a od teh ni bila nobena zanj. Treba se je bilo torej drugam obrniti. Janez pa ni bil eden tistih, ki bi dolgo odlašal, kar je sklenil storiti. Obhodil je vse bližnje vasi; kjerkoli je bil kak sejm, bil je gotovo tam, kupoval živino, zraven pa iskal primerno nevesto. A prišel je vedno prazen domov. Kar je videl dozda deklet, nobena mu ni ugajala.

Stari se je seveda grozno jezil. „Kaj naj počnem s takim jurčkom“, je godrnjal. „Mu meram pač jaz izbrati nevesto.“

Druga dne se je odpravil res na vse zgodaj od domov „po opravkih“, kakor je dejal. Ni še bilo prav večer, je bil že zopet doma. Zmagoslavno je stopil v hišo in še bolj slovesno rekel sinu: „Nevesto sem že našel; z njenim očetom sva se vse domeni, pojutrnem greva na ogled.“

Seveda je Janez hotel najprvo zvedeti, kje je oče našel nevesto, in kakšna je.

„Ne daleč odtod. V Krnici sem se sešel z Logarjem. Saj ga poznaš. Koj mi je prišlo na um, — oh, da nisem preje spomnil — tu bo treba potrkati. Najlepšo živino ima v celi fari, pa mošnja debelo, ko mašne bukke. Dekleta pa so tudi čedna. En čas sva kramljala o kupčiji, potem sem mu pa začel praviti, da sem prepustil tebi posestvo, pa da ti je treba ne-

veste. Hitro sva se zmenila. Ti vzameš njegovo starejšo hči. Ančka ji je menda ime. Po jutrnem greva na ogled.“

Staremu se je obraz same zadovoljnosti svetil ter lezel narazen kot pečeno jabolko. V svesti si je bil, da tako pametne še ni uganil celo svoje življenje ko danes, tudi tedaj ne, ko se je sam ženil.

Toda Janezu to ni bilo nič kaj po volji. Zato pa je hitro vprašal očeta:

„Ali ste videli dekleta?“

„Dekleta nisem videl“, se je odrezal stari, „pač pa očeta dobro poznam; poštna duša je to.“

„Kaj meni mar oče, saj se ne bom ženil z njim.“

„Je že dobro. Dekle bo menda tudi dobro in pošteno, saj pravijo, da jabolko ne pade daleč od drevesa. Pa stari mi je toliko lepega povedal o njej!“

„Kaj pa še. Saj ni neumen, da bi zabavljaj čez njo. Veste kaj, oče? Dekleta ne poznam; ne vem, če se mi bo dopadlo, zato pa ne morem kar tako na ogled.“

„Toda jaz sem za gotovo obljubil, da prideva“, je zarenčal stari.

„Če ste vi, pa jaz nisem“, ni nič manj jezno odgovoril Janez. „Ženil se bom jaz, in ne vi. Dokler ne poznam dekleta, ne grem snubit.“

„V tako sramoto me hočeš pripraviti?“ je zakričal oče.

„Sramota sem ali tja. Ne morem pomagati“, je odgovoril sin mirno. Čez nekaj časa pa je rekel:

„Čakajte oče. Da bo za vas in za me prav, vam svetujem to le. Dekleta moram videti, predno ga snubim. Jutri je v Krnici „žegnanje“. Pa grem tja k poznemu opravilu. Potem se pa oglašim pri Logar-

stroški pri večih sto litrov jako malo poznali, k večjemu bi znašali za celi okoliš 300 kron na leto. Mislili, da bo vodstvo upoštevalo te vrstice ter sklicevalo v kratkem shode v omenjenih vaseh, ker pokrajinska podučna predavanja so uspešnejša kakor v kakem središču za celo pokrajino skupaj. Kmet X.

g Dobiček perutnistva. To stroko živalstva posebno goje na Ogrskem. Leta 1897 so izvozili od tamkaj: žive perutnine za: 8.934.000 K, zaklane perutnine za 13.412.000 K, jajec za 2.550.000 K, perja za 11.422.000 K. Skupno za 36 milijonov 224 tisoč kron. To število se je v zadnjih letih pomnožilo, tako da je leta 1902 doseglo ogromno vsoto 69.569.158 K. Samo jajec so leta 1900. iz Ogrske pripeljali v Avstrijo za 17 milijonov kron.

Iz drugih slovanskih dežel.

† **Redek slučaj.** V Novem mestu na Kranjskem so razpisane porotne obravnave za prvo zasedanje, toda ni nobenega slučaja, ki bi spadal pred poroto. To je res častno za celo okrožje.

† **Visoka starost.** V kraju Graol na Hrvaškem je te dni umrl starec, star 106 let. Rodil se je l. 1801 v Virovitici; izučil se je najprvo za brivca, pozneje pa je postal krčmar. Star 80 let je opustil ta posel ter se začel pečati z gospodarstvom. Zapustil je žive 3 sinove, 2 hčeri, 70 unukov in 15 pravnukov. Umrl je kot vdovec, pred smrtjo je bil bolan že tri tedne. — V bosanskem selu Utovlje, kotar fočanski, živi stara mohamedanka, ki je pred kratkim izvršila 115. leto svojega življenja. Starka pripoveduje, da je bila omožena 48 let, a 51 let je že vdova; bila je stara 16 let, ko je stopila v zakonski stan, ima še popolnoma zdrave zobe, dober vid, opravlja manjše hišne posle. a ob lepem jutru ali večeru hodi mladi gospodinjci še k studencu po vodo.

† **Volkovi na Hrvaškem.** Iz Belovara poročajo, da se je v tamošnjem okraju pojavilo mnogo volkov, ki prihajajo iz Gjurjevaškega gozda, ter da napadajo konje in goveda. Otroci ne morejo roditelji samih pošiljati v šolo. Prirediti hočejo na volkove velik lov. Kmetje sklepajo iz množine volkov, da bo letošnja zima še dolga in huda.

† **Od orožnikov umorjen.** Neki mož iz Trebinja v Bosni se je po 20letni odsotnosti vrnil v domovino s prihrankom 36.000 kron. Na postaji Konjica je izstopil iz vlaka, da si kupi cigarete, a je zamudil vlak. Ker s tolikim denarjem ni upal prenočevati v gostilni, šel je na orožniško postajo in ondi prosil prenočišča. Prenočišče je dobil; po noči sta ga pa dva orožnika umorila, oropala in denar skrila v svojih čevljah. Predno sta truplo mogla skriti, so prišli drugi orožniki s patrolje domov in prijeli tovariša morilca.

Drobtinice.

d **Dunajski župan** dr. Lueger, vodja krščanskih socialcev na Nižje Avstrijskem, je zelo nevarno zbolel.

d **Plače ministrov.** Avstro-ogrski minister zunanjih zadev ima plače 24.000 kron na leto ter 66.000 kron doklad. Vojni minister ima plačo kot ge-

neral ter še 20.000 kron doklade, skupaj okrog 45.000 kron. Ministrski predsednik ima plače 20.000 kron in 28.000 kron doklade, vsak ostalih ministrov pa ima po 20.000 kron plače, po 20.000 doklad in po 4000 stanovinske doklade — skupaj po 44.000 kron. Pokojnine dobe avstrijski ministri po 8000 kron na leto, pa če bi ministrovali le en dan! Francoski ministri imajo pa kar po 130.000 frankov, angleški na leto 10.000 liber šterlingov (ena libra šterlingov = 24 K 2 v), italijanski dobe 30.000 lir, turški dobe pa celo po 200.000 K na leto.

d **Vojaški novinci za 1907.** Za tekoče leto zahteva vojna uprava 103.100 novincev za stalno armado in mornarico; od teh jih odpade na Avstrijo 59.024, na Ogrsko in Hrvatsko pa 44.076. Poleg teh je treba v Avstriji 14.500 novincev za deželno brambo.

d **Avstrijske jubilejne znamke.** Povodom 60letnega cesarjevega jubileja l. 1908 se izdajo jubilejske poštne znamke s slikami cesarja, cesarice in zgodovinskih pokrajin.

d **Uniformo za orožnike** bodo pri nas spreminili; posebno obleko za službo.

Uradno poročilo o ruskih izgubah v zadnji vojni. Ruska vlada je priobčila te dni prvo obsežno poročilo o rusko-japonski vojni in podala v njem tudi izgube Rusov. Vojna je trajala 23 mesecev in povprečna sila ruske armade je znašala 12.793 častnikov in 697.000 mož. Največ izgub je imela infanterija, za njo kavalerija in najmanjše je trpela artilerija. Po številkah so izgube sledeče: mrtvih 678 častnikov in 19.068 vojakov, ranjenih 3840 častnikov in 118.850 vojakov, pogreša se 422 častnikov in 39.193 vojakov. Slučaji bolezni in mandžurski armadi so bili naravno med vojno veliko bolj pogosti nego v mirnih časih, pri tem je bilo število samomorov med častniki trikrat toliko nego druga ponesrečenja; pri moštvu pa ravno narobe. Največ žrtev pri častnikih kakor pri moštvu so zahtevale najrazličnejše nalezljive bolezni in pa influenza. Umrlo je na teh boleznih 234 častnikov in 7037 vojakov. Potemtakem znašajo izgube Rusov na ubitih in umrlih v tej vojni vsega skupaj 1000 častnikov in 27.000 mož.

d **Lakota vlada** na Ruskem v nekaterih krajih. Car je nakazal za nje 70 milijonov kron.

d **Rokovice iz žabje kože.** Sedaj so pričeli delati rokove za gospe iz žabje kože. Pravijo, da je ta koža mnogo trdnjaja, nego katera druga, toda nje izdelava je mnogo dražja.

d **Od mrtvih vstal.** V Hrušovanih na Moravskem so našli na potu občana Genšova v nezvesti. Zdravnik je rekel, da je nesrečnejši zmrznil ter ga je ukazal odnesti v mrtvašnico; hkrati je naznanil, da se bo drugi dan izvršilo raztelesenje. Grobokop je v mrtvašnici zakuril, da se mrtvo truplo otali. Vsled toplote pa se je mrtvo truplo tako otalilo, da je popolnoma izginilo. Drugi dan so iskali mrliča, a Genšov je bil že doma za pečko in se je izrazil, da ni hotel potrpežljivo čakati, kdaj ga bodo raztelesili. Tamošnjemu zdravniku se je menda prvokrat v življenju primerilo, da mu je mrlič ubežal.

d **Pri obedu.** Služkinja je prinesla na mizo juho. Gospod: „Ampak čujte! To je vendar že prenesramno: v juhi je ena muha!“ — Služkinja: „Oprostite, gospod, mislila sem, da sem pobrala vse ven, pa sem vendar eno prezrla!“

jevih. Čisto nepričakovano bom prišel, da se ne bodo mogli nič pripravljati. Tako bom najlažje izprevidel, če je dekle za me ali ne. Če mi bo ugajalo, bom že še jutri vse uredil. Če pa ne — pa tudi dobro.“

Stari je nekaj zmrmljal, nazadnje se je pa le udal ter privolil sinu.

Drugi dan je šel Janez res v Krnico. Služba božja je kmalu minila. Pred cerkvijo so stale gruče fantov in deklet. Tudi Janez se jim je pridružil. Zvedavo se je oziral po dekletih, če bi morda kje opazil svojo nevesto, katere sicer ni poznal; a poznal je njenega očeta, kateremu je gotovo podobna. Popraševal je tudi druge fante po Logarjevih, pa ni mogel nič kaj prida zvedeti.

Gruče so se jele razhajati, in tudi Janez se je spomnil, da bo treba stopiti k Logarjevim. Nič kaj rad ni šel, in čim bližje je prihajal, tem bolj je bil v zadregi.

Še večja zadrega in razburjenost pa je bila pri Logarjevih, ko je Janez vstopil. Vse je šlo navzkriž.

Logarjeva mati so ravno prestavljali lonce na ognjišču. Lepo je dišalo po kuhinji. A ko so zvedeli, kdo da je prišel, so se tako prestrašili, da so prevrgli velik lonec raz ognjišče, ki se je razbil na drobne kosce. Tudi stari je bil v zadregi, ter se rdeč kot kuhan rak opravičeval, da nima z ničemer postreči, ker so mislili, da še le jutri pridejo snubci. Najbolj jih je pa bolelo to, da Ančka ni doma. Šla je v Dovje k pozni maši in pride šele zvečer domov.

Ko se je nemir in strah nekoliko polegel, je skušal Logar s priliznjenimi besedami popraviti zadrego. Logarica je postregla, kolikor je mogla, ter vedno silila v Janeza, da naj se posluži. Seve se ta ni dal dolgo prositi. Pozneje so si pa ogledovali dom in pohištvo. Janezu je vse močno ugajalo.

A nekaj se mu ni dopadlo, namreč dekleta. Preveč po gospodsko so se obnašale, pa videti jim je bilo, da so precej prevzetne. To mu je dalo misliti. „Pa kaj, starejša Ančka ni doma; ta je pa gotovo čisto drugačna“, si je mislil Janez.

Govorili so tudi o ženitvi. Toda Janez je bil zelo previden, prav nič ni hotel obljubiti, češ, nisem je še videl. Logar ga je vabil, da naj ostane pri

njem čez noč. A Janez se je zahvalil, ker je obljubil očetu, da pride gotovo do večera domu.

Čakal je še nekaj časa. Ko pa le ni bilo Ančke od nikoder, se je odpravil domov. Logar mu je rekel, da pride tja z dekletom. Sicer bo pa Ančko gotovo srečal na poti, pa naj je nagovori.

Hitro je stopal Janez, saj je imel skoro 4 ure do doma. Pa večerilo se je že. Pri vsakem ovinku, kjer je lahko pregledal cesto, se je ustavil, ter pazno gledal, če že ne gre Ančka. Pa je ni bilo. Ta je bila v vsaki gostilni v Dovju, ter se tam izvrstno zabavala; in kar nič se ji ni mudilo domov.

Slučajno pa je šla tistikrat po tej poti Podlogarjeva Ančka. Bila je tudi v Dovju in se je sedaj vračala domov v Krnico.

Kmalu sta se srečala. Janez jo je prav skrbno ogledaval. Kar na prvi pogled mu je bila všeč.

„Dober večer“, ga je prijazno pozdravila. „Bog ga daj“, odzdravil je Janez. „Kam pa greš?“

„Domu.“

„Odkod pa si?“

„Logarjeva sem iz Krnice.“

„Potem si pač Logarjeva Ančka?“

Dekle je zardelo ter zmešano reklo:

„Ja — ja, — zakaj pa me vprašaš?“

„Toliko lepega sem slišal govoriti o tebi“, ji je sladko rekel Janez. Deklica je še bolj zardela in po strani pogledala Janeza.

„Kdo si pa ti?“ ga je vprašala.

„Balohov sem iz Dovjega.“

„Tako, tako. — Mladi Baloh,“ je rekla zmeden. „Moj oče je kupil zadnjič kravo od vas, prav lepa kravica je bila. Tudi si je ogledal vaše po-

sestvo, ki ga ni mogel prehaliti.“

„Bi že bilo, da ni preveč vstran.“

„Nič dalj, kot naše.“

Ko pa je dekle videlo, kako jo Janez vedno tako zvedavo ogleduje, postalo je nemirno ter čez nekaj časa reklo:

Kaj pa te stojim tu. Daleč imam še do doma. Pa noč se že dela.“

„Ostani še nekaj časa. Glej štiri ure daleč sem šel radi tebe, pa ne bi ti mogla ostati nekaj mi-

Poslano.*

O volitvi v okrajni zastop Ljutomerški nam je poslal gosp. Kukovec sledeče pojasnilo:

Ker se je burja, ki je te dni šumela po slovenskih listih proti meni in mojim somišljenikom, slovenskim kmetom, zavolje poslednje volitve v okrajni odbor, kakor se mi zdi, nekoliko polegla, za to Vas prosim, gospod urednik, da prepustite, da se zdaj sliši tudi druga plat zvona.

Da sem bil zopet, kakor zmiraj do sedaj, enoglasno izvoljen okrajnim načelnikom — na koncu te dobe bode 40 let, odkar nosim to breme — to so sicer dopisniki omenili, a modro so zamolčali druge okolščine pri tej volitvi.

Pred volitvijo podnačelnika prečital sem zbranim volilcem svoje nagibe, koga in zakaj ga bom volil. To je bila odločna beseda; nisem lovil nikogar; nisem stiskal nobenemu volilnih listkov v roke, ampak pustil sem volilcem, da odločijo po lastnem spoznanju in sprevidu, kakor je prav.

Izrekel sem pred vsem sledeče:

„Zdaj, ko je zagotovljeno izpeljanje železnice med Aspargom in Friedbergom, zdaj, ko sta se zedinila okrajja Fehring-Radgona, ter vže zadobila vladno dovoljenje za trasiranje železniške proge od Fehringa čez Gleichenberg do Radgone in ko se je sestavilo društvo interesentov, da to železnico tudi izpelja, in ki pozivlje tudi naš okraj, da se shoda 20. t. m. v Fehringu po svojih zastopnikih vdeleži, — zdaj je postala tudi za naš okraj velika dolžnost, da zbere vse svoje moči in da krepko deluje na to, da doseže, kar so želeli vže pred nami vsi pametni možje in za čem stremimo še danes vsi tisti, katerim je mar, da se naš okraj tudi materijelno povzdigne.“

Če smo že enkrat za dobro spoznali in se za to poganjali vsi združeni Slovenci in Nemci tukaj, da se čez naš okraj potegne železniška proga na jug, kar se nam pa takrat ni posrečilo, tem bolj moramo zdaj, ko se nam zopet ponuja priložnost, ta cilj doseči, zediniti v ta namen vse svoje moči.

Železniška proga od Ljutomera do Ormoža ni samo že trasirana, ampak je tudi pregledana in od vlade odobrena, toraj ni brez upa, da bi se ne dala izpeljati, vkljub velikim oviram. Toda gotovo ne brez vsega truda od naše strani.

Gospod c. kr. notar in Ljutomerški župan Thurn je prijel to reč v svoje roke; delal je dozdej za njo resnično s vso močjo, in se svojim posebnim poznanjem, prijateljskimi zvezami na vse strani, tudi že vspehe dosegel. Na njegove pozive in prigovarjanja zbrali so se že ponovljeno tu v Ljutomeru zastopniki od Fehringa do Ormoža, ter sklenili, da hočejo le edino izpeljanje železnice od Ljutomera v Ormož podpirati, ker ta njihovim željam najbolj ustreza. To je proga Dunaj—Novi.

G. Thurn pa je tudi merodajne moze na zgoraj v toliko vže pridobil, da so mu podpora obljubili. Zdaj ko nastopi doba za okrajni zastop, da bode moral to reč sam v roke vzeti, moral bode tudi prevdariti, kake moze si bode izbral, katerim bode izpeljavo omenjene zadeve v okrajnem odboru izročil.

Jaz za mojo osebo ne poznam sposobnejšega za to delo, nego onega, ki je že dozdej v rokah imel, to je gosp. Thurn, ker so, kar je res žalostno, po dovršenih poslednjih volitvah, veljavnejši in sposobni moze naše stranke izločeni iz okrajnega zastopa.

To je toraj vzrok, zakaj bom jaz glasoval za to, da bi bil g. Thurn izvoljen za podnačelnika okrajnega zastopa, in kdor uvažuje navedene vzroke, bode ravno to storil.

Cela ta zadeva pa nima z narodnostjo in političnim prepiranjem ničesar opraviti; bodisi Nemec ali Slovenec, oba si morata v tem oziru roko podati. Okrajna gospodarstveno napredovati; na to obračam jaz vse moje moči.

Če je bilo meni enkrat mogoče s pomočjo poštenih nemških gospodov, ki so bili takrat v okr. odboru, kot: oče g. Hönigmanov, oče g. Stayerjev, g. Mat. Zemljčič in umrli g. Anton Mihalič v Ljutomeru, toraj po večini nemških zastopnikov, ustanovi tukaj v Ljutomeru prvo slovensko narodno posojilnico in še mnogo drugih naprav, katera je rešila na stotine ljudi in posestnikov propada in jih razdrla iz rok požrešnih pijavic, — tako se tudi danes ne bojim, da bi g. Thurn, ki bi bil sam iz nasprotnne stranke v okr. odboru — toraj 1 proti 6, — nam mogel v narodnem oziru kaj škodovati. In če bi se kaj takega zgodilo, bili bi sami krivi in sram bi nas moralo biti, ker bo nasprotna stranka tudi v okr. zastopu v precej veliki manjšini zastopana, to je 11 proti 21 glasom.“

Volilci so toraj odločili sami; in to je bila prava, nepopadena volitev in takih bomo, če Bog da, v prihodnje po novem zakonu še več doživeli, če bo to komu ljubo ali ne, ker gospodarstveni interesi morajo stati za naše ljudstvo v prvi vrsti.

V Ljutomeru, 25. jan. 1907.

Ivan Kukovec.

* Za to poslano prevzame uredništvo samo postavno odgovornost.

nut tu radi mene?“

„Radi meni si šel sem?“ — je vprašala — „zakaj pa vendar?“

„To pač sama najbolje veš.“

„Nič ne vem.“

„Nisi nič slišala?“

„Prav nič!“

„Hm! Hm!“ se je čudil Janez ter zmigaval z glavo. Čez nekaj časa pa je začel počasi in resno:

„Ančka, nočem veliko govoriti. Ob novem letu predal mi je oče gospodarstvo. Potrebujem pa pridne gospodinje. Tebe so me hvalili kot nalašč zato pravno. Dopadeš se mi zelo. Zato te prav lepo prosim, bodi moja ženka. Obljubim ti, da se ti bo dobro godilo. Več ne bom govoril. O Svečnici naj bi bila najina poroka. Povej, če me hočeš.“

Dekle je stalo tu razburjeno in nekaj časa ni moglo spregovoriti besede. Na to pa je pogledalo Janeza ter reklo:

„Jaz bi te že imela rada. Pa ne vem, kaj bodo stariši djali.“

„Ni se ti treba bati. Stariši bodo radi privolili“, navdušeno vsklikne Janez.

„Če stariši privolijo, tedaj tudi jaz rada rečem, ja.“ je hitela Ančka, ter podala Janezu roko, ki jo je samega veselja tako stisnil, da je skoraj zavpila od bolečine.

Nato je potegnil iz malhe denarnico, vzel iz nje dva stotaka, ter jih dal Ančki:

„Na, Ančka, tu imaš nekaj malega kot aro. Jutri pa pridi k nam, da si ogledaš naš dom. Če ti bo ugajalo, lahko jutri že vse uredimo, če pa ne, mi pa vrneš denar.“

Ančka ni hotela vzeti denarja. Ko je pa Janez le tiščal v njo, spravila je konečno denar ter obljubila, da pride gotovo drugi dan. — Rekla sta si še vsak nekaj prijaznih besedi; nato sta se razšla.

Janez je seveda doma koj povedal vso pogodbo. Omenil je poleg tudi, kako mu ugaja nevesta, s katero sta se že vse zmenila. Lahko si mislimo, da sta bila stara dva vsa iz sebe samega veselja. Nestrpnost so vsi pričakovali prihodnjega dne.

Konec sledi.